

Rapport

FREDRIKSTAD KOMMUNE

08.11.2024

Forvaltningsrevisjon

Barnevernsreformen

Innhold

1	Sammendrag	1
2	Mandat for forvaltningsrevisjonen	4
3	Fremgangsmåte	5
3.1	Problemstilling og avgrensninger	5
3.2	Om revisjonskriterier	5
3.3	Revisjonsmetoder	5
4	Barnevernsreformen	8
4.1	Revisjonskriterier	8
4.2	Datagrunnlag	9
4.2.1	Samarbeid.....	9
4.2.2	Hjelpetiltak i hjemmet.....	15
4.2.3	Tiltaksplaner.....	18
4.3	Vurderinger	24
4.3.1	Samarbeid.....	24
4.3.2	Hjelpetiltak i hjemmet.....	25
4.3.3	Tiltaksplaner og evalueringer.....	26
4.4	Konklusjon og anbefalinger	27
5	Kilder og litteratur	29
6	Vedlegg	30
6.1	Utleddning av revisjonskriterier	30
6.2	Kommunedirektørens uttalelse	34

1 SAMMENDRAG

I denne forvaltningsrevisjonen har revisjonen vurdert om kommunens arbeid med barnevernsreformen av 2022 er i tråd med reformens intensjoner. Et viktig fokus for revisjonen har vært forebygging. Barnevernsreformen er en oppvekstreform som griper inn mange av kommunens tjenesteområder, denne forvaltningsrevisjonen er avgrenset til å gjelde oppfølging av barnevernsreformens målsetninger innenfor barnevernet. Revisjonens vurderinger, konklusjoner og anbefalinger må tolkes i lys av dette.

Revisjonskriteriene er utledet med bakgrunn i bestemmelsene gitt i lovverk, forskrift og veiledere på området. Viktige kilder har vært barnevernsloven, «Forventningsbrev 2024: Statlige forventninger til kommunene og innspill til kommunal planstrategi» fra Statsforvalteren i Oslo og Viken og veileder fra Bufdir «Lovendringer som er relevante for barnevernsreformen».

I rapporten besvarer forvaltningsrevisjonen følgende problemstilling:

Er kommunens arbeid med forebygging i tråd med endringer som følger av barnevernsreformen?

Revisjonens fremgangsmåte

Ifølge § 15-1 i barnevernsloven skal kommunen forebygge at barn og unge utsettes for omsorgssvikt eller utvikler atferdsproblemer. Kommunen skal sørge for å samordne sitt tjenestetilbud til barn og familier. Samtidig har barnevernstjenesten en plikt til å samarbeide med offentlige instanser og andre tjenesteytere dersom samarbeid er nødvendig for å gi barnet et helhetlig og samordnet tjenestetilbud. Samarbeidsplikten gjelder for samarbeid i enkeltsaker (individnivå) og samarbeid utover oppfølging av det enkelte barn/ungdom (samarbeid på systemnivå).¹ I «Forventningsbrev 2024: Statlige forventninger til kommunene og innspill til kommunal planstrategi» fra Statsforvalteren i Oslo og Viken blir det opplyst om at statsforvalteren erfarer at kommunene har ulik fremdrift i reformarbeidet. De uttrykker en bekymring for at kommuner bruker barnevernets ansatte i kommunens generelle forebyggende tilbud, fremfor å prioritere barnevernets ansatte til mer spesialisert og differensiert hjelpetiltaksutvikling overfor barnevernets kjernemålgrupper. Slik revisjonen forstår Statsforvalteren skal altså barnevernets ansatte arbeide mer med å utvikle barnevernets tiltaksapparat, og mindre med det generelle forebyggende tilbudet kommunen som helhet skal gi.²

For å svare ut problemstillingene har revisjonen gjennomgått sentrale dokumenter på området. Dette omfatter for eksempel «Kvalitetsmelding 2023: Tilstandsrapport for seksjon for utdanning og oppvekst», «Kommunedelplan oppvekst 2021–2032» og «Systemer og rutiner for tverrfaglig samarbeid». Videre har vi gjennomført 8 intervjuer, herunder barnevernleder, tidligere barnevernleder (skriftlig intervju), avdelingsleder barn, avdelingsleder ungdom, fagkoordinator tiltaksteam, fagkoordinator mottak, saksbehandler avdeling barn og saksbehandler avdeling ungdom. Vi har også gjennomgått 20 tiltaksplaner, inkludert tilhørende evalueringer.

¹ [Lovendringer som er relevante for barnevernsreformen | Bufdir](#)

² Statsforvalteren i Oslo og Viken, *Forventningsbrev 2024: Statlige forventninger til kommunene og innspill til kommunal planstrategi*, s. 11.

Revisjonens funn og konklusjoner

Basert på revisjonens undersøkelser, er det vår oppfatning at kommunen har gjort mye godt arbeid knyttet til å etterleve innholdet i barnevernsreformen. Vi mener at kommunens arbeid med forebygging er i tråd med barnevernsreformen intensjoner. Selv om planen for forebygging først vil være ferdig i 2026, foreligger det flere andre oppdaterte planer i kommunen som avklarer roller for forskjellige tjenester, og som bidrar til å reddykke barnevernets rolle. Barnekoordinatorer er på plass i kommunen, og det samarbeides i de aller fleste tilfeller godt med andre instanser i kommunen. I 2023 har det også blitt levert en god tilstandsrapport til kommunestyret

Samtidig finnes det noen utfordringer, og slik vi opplever det er det fire forbedringsområder på feltet, sett opp mot våre revisjonskriterier.

For det første er det noen utfordringer med samarbeidet med NAV. Flere informanter opplevde det for eksempel vanskelig å få tak i riktig NAV-veileder til riktig tid. Et formalisert³ samarbeid mellom barnevernet og NAV kan føre til en bedre forståelse hos begge parter for hverandres arbeidsoppgaver, og legge samarbeidsforholdene bedre til rette for begge parter. Vi anbefaler derfor at kommunen formaliserer samarbeidet mellom barnevernet og NAV.

For det andre mener vi at barnevernets samarbeid med frivillige organisasjoner kan bli enda bedre og mer omfattende enn det er i dag. Barnevernet i Fredrikstad samarbeider riktignok med en rekke frivillige organisasjoner, men lite av dette samarbeidet er formalisert, og samarbeidet er ikke satt i system. Vi anbefaler derfor at barnevernet bør vurdere å systematisere samarbeidet med frivillige i større grad. Dette kan føre til at saksbehandlerne får nyttiggjort seg enda bedre av det frivillige tilbudet som finnes.

For det tredje mener vi at utvidelsen av tiltaksteamet er veldig positivt. Men vi har oppdaget det vi mener er utfordringer i samarbeidet mellom saksbehandlerne og tiltaksteamet. Flere informanter opplevde at det var lite fysisk kontakt mellom saksbehandlerne og tiltaksteamet, og at det var utfordringer med informasjonsflyten mellom saksbehandlerne og tiltaksteamet. Dette kan skape risiko for at hjelpetiltakene ikke treffer barnets og familienes behov så godt som mulig. Vi anbefaler derfor at kommunen formaliserer samarbeidet mellom saksbehandlerne og tiltaksteamet.

For det fjerde viste vår mappegjennomgang noen mangler i tiltaksplanene og evalueringene. Manglene gjaldt blant annet situasjonsbeskrivelser og beskrivelser av sammenhengen mellom målene og hjelpetiltakene i tiltaksplanene. Angående evalueringene viste mappegjennomgangen at noen evalueringer manglet helt, noen hadde gått over tidsfristen, og noen var svært lite utfyllende. I tillegg mener vi at barnets stemme fremkommer svært lite i de gjennomgåtte mappene. For at klientene skal få best mulig oppfølging, mener vi at barnevernet bør tilstrebe at tiltaksplanene er levende dokumenter. For å sikre barnas medvirkning og rettsikkerhet, mener vi også at barnets stemme bør beskrives i større grad både i tiltaksplanene og evalueringene. Vi anbefaler derfor at det blir igangsatt tiltak for å bedre tiltaksplanene og evalueringene.

Revisjonens anbefalinger

Basert på våre vurderinger og konklusjon anbefaler vi at kommunen bør:

- formalisere samarbeidet mellom barnevernet og NAV.
- vurdere å systematisere samarbeidet med frivillige organisasjoner i større grad.
- formalisere samarbeidet mellom saksbehandlerne og tiltaksteamet.

³ Formalisere betyr å beskrive eller å organisere i faste former. [formalisere - Det Norske Akademis ordbok](#).

- igangsette tiltak for å sikre at det er sammenheng mellom målene og hjelpetiltakene i tiltaksplanene, at tidsfrister for evalueringer holdes og at barnets stemme blir beskrevet i større grad i både tiltaksplanene og evalueringene.

2 MANDAT FOR FORVALTNINGSREVISJONEN

Revisjonen skal i henhold til kommunelovens § 24-2 (1) utføre forvaltningsrevisjon. Etter loven innebærer forvaltningsrevisjon å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger. Østre Viken kommunerevisjon IKS gjennomfører forvaltningsrevisjon i tråd med god kommunal revisjonsskikk, som vil si å følge *Standard for forvaltningsrevisjon* (RSK 001) (NKRF⁴, 2020). Dette innebærer blant annet at rapporten skal skille klart mellom innsamlede data (fakta) og revisjonens vurderinger. Det skal være en tydelig sammenheng mellom problemstillinger, faktaopplysninger⁵, vurderinger, konklusjoner og eventuelle anbefalinger. Etter kommuneloven skal revisor rapportere resultatene av sin revisjon til kontrollutvalget.

Forvaltningsrevisjonen er gjennomført på bakgrunn av plan for forvaltningsrevisjon vedtatt i bystyret i Fredrikstad kommune i sak 166/21 09.12.2021.

Plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjonen ble vedtatt i kontrollutvalget 15.05.2024. Planen ble vedtatt i tråd med revisjonens forslag.

Forvaltningsrevisjonen er gjennomført etter vedtatt prosjektplan i tidsrommet mai - november 2024. Vi har gjennomført et oppstartsmøte med kommuneadministrasjonen slik at også administrasjonens innspill er vurdert i planleggingsprosessen.

Vi har kvalitetssikret innsamlet data/fakta underveis, både gjennom verifisering av intervjuer og intern kvalitetssikring. I tillegg er faktaopplysningene i sin helhet verifisert av kommunen, slik at eventuelle feil eller misforståelser er rettet opp. Revisjonen avholdt avsluttende møte med administrasjonen 28.10.2024, hvor revisjonens vurderinger, konklusjoner og anbefalinger ble gjennomgått. I etterkant av møtet er rapporten sendt på høring til kommunedirektøren. Kommunedirektørens uttalelse fremgår av vedlegg 6.2.

Forvaltningsrevisjonen er gjennomført av forvaltningsrevisor Pål Brekke og oppdragsansvarlig Casper Støten. Revisorenes habilitet og uavhengighet er vurdert opp mot kommunen og den undersøkte virksomheten, og revisjonen finner de habile til å utføre forvaltningsrevisjonen.

Revisor vil takke kontaktperson(er) og andre som har deltatt for et godt samarbeid i forbindelse med gjennomføringen av forvaltningsrevisjonen.

Østre Viken kommunerevisjon IKS
Rolvøy, 8. november 2024

Casper Støten (sign.)
oppdragsansvarlig revisor

Pål Brekke (sign.)
utførende forvaltningsrevisor

⁴ NKRF er en faglig interesseorganisasjon og et kompetanseorgan for kontroll og revisjon av kommunal/offentlig virksomhet.

⁵ Fakta er en gjengivelse av informasjonen vi har fått tilgang til gjennom datainnsamlingen.

3 FREMGANGSMÅTE

3.1 Problemstilling og avgrensninger

Rapporten besvarer følgende problemstilling:

Problemstilling: Er kommunens arbeid med forebygging i tråd med endringer som følger av barnevernsreformen?

Barnevernsreformen er en oppvekstreform som griper inn mange av kommunens tjenesteområder, denne forvaltningsrevisjonen er avgrenset til å gjelde oppfølging av barnevernsreformens målsetninger innenfor barnevernet. Revisjonens vurderinger, konklusjon og anbefalinger må tolkes i lys av dette.

Et viktig fokus for revisjonen har vært forebygging. Forebygging er en viktig del av barnevernsreformen, og forvaltningsrevisjonen er derfor avgrenset til å omhandle samarbeid mellom tjenestene, tiltak i hjemmet og god dokumentasjon i form av tiltaksplaner. Vi oppfatter dette som sentrale elementer som bidrar til å forebygge behovet for mer omfattende tjenester.

3.2 Om revisjonskriterier

I henhold til forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 15 skal revisor fastsette revisjonskriterier for den enkelte forvaltningsrevisjon. Revisjonskriteriene er den objektive målestokk som setter revisor i stand til å gjøre vurderinger på de fleste områder uten å ha formell fagspesifikk kompetanse. Revisjonskriteriene og revisors kunnskap og erfaring innen forvaltningsrevisjonsmetodikk, gjør at revisor kan gjøre objektive og holdbare vurderinger.

Revisjonskriteriene etablerer den norm som de innsamlede dataene skal vurderes opp mot. I tillegg til dette skal revisjonskriteriene også gjøre det tydelig for den reviderte enhet hva de måles opp mot. Revisjonskriteriene klargjør også overfor folkevalgte, media og andre lesere av forvaltningsrevisjonen, hva revisors vurderinger bygger på. Dette vil gjøre det enklere å etterprøve revisors vurderinger. Revisjonskriteriene skal være relevante, konkrete og i samsvar med de kravene som gjelder for revidert enhet.

Revisjonskriterier fastsettes vanligvis med basis i en eller flere følgende kilder: lovverk, politiske vedtak og føringer, kommunens egne retningslinjer, anerkjent teori på området, eller andre sammenlignbare virksomheters løsninger og resultater.

3.3 Revisjonsmetoder

I henhold til god revisjonsskikk skal praksis eller tilstand innen det reviderte området beskrives i et omfang som i tilstrekkelig grad underbygger revisors vurderinger og konklusjoner. I denne forvaltningsrevisjonen har vi benyttet data fra ulike kilder, og brukt ulike metoder for innsamling av data, for å sikre et faktagrunnlag med høyest mulig grad av gyldighet og pålitelighet.

Utfordringer og begrensninger i rapportens faktagrunnlag beskrives nedenfor sammen med beskrivelsen av de ulike metodene som er benyttet. Vi tar også hensyn til metodens begrensninger i vurderingene.

I denne forvaltningsrevisjonen er informasjonen hentet inn gjennom bruk av følgende metoder:

- Dokumentanalyse
- Intervjuer
- Mappegjennomgang

Dokumentanalyse

Vi har gjennomgått sentrale dokumenter på området. Blant annet er «Kvalitetsmelding 2023: Tilstandsrapport for seksjon for utdanning og oppvekst», «Kommunedelplan oppvekst 2021–2032» og «Systemer og rutiner for tverrfaglig samarbeid» sentrale for revisjonens undersøkelse. Dokumentene er oversendt fra kommunen/hentet ut fra kommunens kvalitetssystem. Fullstendig oversikt over dokumentene fremgår av kildehenvisningene i kapittel 7.

Intervjuer

Det er totalt gjennomført 8 intervjuer, hvorav et var skriftlig:

- Barnevernleder
- Tidligere barnevernleder (skriftlig intervju)
- Avdelingsleder barn
- Avdelingsleder ungdom
- Fagkoordinator tiltaksteam
- Fagkoordinator mottak
- Saksbehandler avdeling barn
- Saksbehandler avdeling ungdom

Alle intervjuer er verifisert. Det betyr at den som er intervjuet, har fått lese gjennom referatet fra intervjuet for å bekrefte at referatet er i overenstemmelse med det som ble sagt under intervjuet, og rette opp eventuelle misforståelser.

Mappegjennomgang

Det er gjennomgått 20 tiltaksplaner, inkludert evalueringer. Fokuset i gjennomgangen var på beskrivelser av mål og delmål. I sammenheng med målene, har vi blant annet undersøkt hvordan utviklingen i saken ble beskrevet, og om det kom fram om tiltakene fungerte etter hensikten. Det var også viktig å få oversikt over om tiltakene ble vurdert systematisk og regelmessig. Revisjonen hadde bistand fra fagkonsulent i barnevernstjenesten i Fredrikstad kommune ved gjennomgangen.

Vurdering av dataenes troverdighet

Selv ved en dokumentanalyse vil det alltid forekomme subjektive vurderinger. Når det er sagt har revisjonen selvsagt forsøkt å gå gjennom alle de mottatte dokumentene på en nøytral måte. Vi har heller ikke ekskludert noen dokumenter. Vi har lest gjennom alt, og redegjort for det vi opplever er det viktigste i dem.

Vi har intervjuet 8 informanter. I løpet av de siste intervjuene begynte vi å oppleve det vi kaller en datametning. Det vil si at det i mindre grad fremkom ny vesentlig informasjon om temaene vi undersøkte. Informantene kunne være noe uenige i visse detaljer, med de syntes å være samstemte om hovedlinjene i temaene. Selv om det isolert sett kan være en svakhet og kun intervjuer åtte informanter i en relativt stor tjeneste med 122 ansatte over flere avdelinger, med 21 saksbehandlere på mottak / tiltak, 22 på barneteam, 16 på ungdom og 22 på omsorgsavdelingen. Samt at det er en avdelingsleder med økonomi, fag og personalansvar på hver enkelt av disse fagavdelingene. Det er likevel på bakgrunn av det ovennevnte vår oppfatning at intervjuene ga oss pålitelig og troverdig informasjon om tjenesten.

En utfordring med denne forvaltningsrevisjonen er at et av temaene handler om samarbeid mellom flere tjenester. Vi har imidlertid kun hatt tid og ressurser til å forholde oss til barnevernet som en av disse

tjenestene. Det er også barnevernet vi har fått i oppgave å kontrollere. Det betyr at vi ikke har fått innhentet informasjon fra de tjenestene barnevernet samarbeider med. Imidlertid opplevde vi at informantene var samstemte også på dette området. Derfor vurderer vi at beskrivelsene nedenfor er pålitelige og gyldige når det gjelder barnevernansattes opplevelser rundt samarbeidet med andre tjenester.

I mappegjennomgangen vår gikk vi gjennom 20 aktive tiltaksplaner med medfølgende evalueringer. Det kan selvsagt forekomme at de mappene som ble tilfeldig plukket ut ikke fullt ut er representative for totaliteten av den dokumentasjon tjenesten har produsert i alle aktive saker, gjennom at det har forekommet tilfeldige skjevheter i datamaterialet. Det at mappene ble tilfeldig valgt, sikrer imidlertid at det ikke forekommer systematiske skjevheter. I vår mappegjennomgang opplevde vi også at funnene våre var samstemte, det vil si at de funnene vi har valgt å inkludere i rapporten fantes i flere mapper. Derfor vurderer vi at våre beskrivelser nedenunder tegner et representativt bilde av tiltaksplanene og evalueringene i Fredrikstads barnevernstjeneste.

Bruk av personopplysninger

I forbindelse med denne forvaltningsrevisjonen har vi behandlet personopplysninger som navn og epostadresse til ansatte i kommunen. Vårt rettslige grunnlag for å behandle personopplysninger er kommuneloven § 24-2 fjerde ledd. Lesere av denne rapporten kan ta kontakt med Østre Viken kommunerevisjon dersom de ønsker mer informasjon om hvordan vi behandler personopplysninger.

I mappegjennomgangen var alle tiltaksplanene og evalueringene anonymiserte. Dokumentene ble skrevet ut på papir. Revisjonen fikk hjelp av fagkonsulent en dag i barnevernets lokaler i Fredrikstad. Revisjonen brakte så med seg mappene til kontoret for å gjennomgå dem ytterligere. I etterkant av revisjonen vil mappene bli destruert.

4 BARNEVERNENSREFORMEN

Problemstilling: Er kommunens arbeid med forebygging i tråd med endringer som følger av barnevernsreformen?

4.1 Revisjonskriterier

Komplett utledning av revisjonskriterier står beskrevet i kapittel 6.1. Revisjonskriteriene er punktvis oppsummert nedenfor.

Samarbeid

- Kommunen bør sikre tilstrekkelig samarbeid mellom barnevernet og andre aktuelle instanser i utformingen av planen for det forebyggende arbeidet, for å blant annet sikre at barnevernets oppgaver knyttet til det forebyggende arbeidet ikke blir for omfattende.
- Barnevernstjenesten skal levere en tilstandsrapport til kommunestyret hvert år.
- Barnevernstjenesten har plikt til å samarbeide med offentlige instanser og andre tjenesteytere dersom samarbeid er nødvendig for å gi barnet et helhetlig og samordnet tjenestetilbud. Kommunen bør derfor ha rutiner og tiltak som sikrer samarbeid mellom barnevernstjenesten og andre kommunale instanser.
- Barnevernstjenesten bør samarbeide med frivillige organisasjoner som arbeider med barn og unge.
- Barnevernet skal samarbeide med oppnevnt barnekoordinator.

Hjelpetiltak i hjemmet

- Barnets behov for hjelpetiltak må vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle og hjelpetiltakene bør være tilpasset barnets og familiens behov.
- Hjelpetiltak bør settes inn for kortere eller lengre perioder, alt etter hva som er hensiktsmessig for den enkelte familie.
- Barnevernstjenesten bør utvise fleksibilitet og kreativitet ved valg av hjelpetiltak enten de er kompensierende, strukturerende eller strukturerende universelle hjelpetiltak.

Tiltaksplaner

- Det bør komme fram i planen at barnevernstjenesten systematisk og regelmessig vurderer om hjelpen fungerer etter hensikten, om det er behov for nye tiltak, eller om det er grunnlag for omsorgsovertakelse.
- Planen skal beskrive hva som er målet med hjelpetiltakene, hva de skal inneholde, og hvor lenge de er ment å vare. Planen skal endres dersom barnets behov tilsier det.

4.2 Datagrunnlag

4.2.1 Samarbeid

Planen for det forebyggende arbeidet

Tidligere leder skriver i det skriftlige intervjuet at kommunen ikke har utarbeidet en egen plan for forebygging, men at den er under utarbeidelse. Det er direktørens stab som utarbeider den. Fredrikstad kommune har blitt etterspurt av Statsforvalteren om hvor langt kommunen har kommet i sitt arbeid med planen. Den tidligere lederen siterte i det skriftlige intervjuet kommunens svar fra direktør for utdanning og oppvekst:

«Kommunens endelige vurdering av hvordan kommunen ivaretar pålegg om Forebyggende plan (gjeldende fra 01.08.22) i henhold til Lov om barneverntjenester § 3-1. Fredrikstad kommune anser at kravet til å ha en Forebyggende plan er ivaretatt i tilstrekkelig grad innenfor nåværende planer i en overgangsperiode (Oppvekstplanen og Plan for kvalitet i hhv. Barnehage, skole og SFO og barne- og familietjenester). Fredrikstad kommune anser det som viktigere at arbeidet med å realisere Oppvekstreformens intensjon er godt i gang, enn å skulle ha gjennomført en forhastet planprosess. Dette anses særlig relevant når man legger til grunn kompleksiteten i arbeidet. Kommunen vil i det kommende planarbeidet, Oppvekstplan 2026-, ha fokus på beskrivelse av tiltak og tjenesteutvikling som ivaretar målene i Oppvekstreformen. Kravene til at kommunen har en Forebyggende plan (i ihht BVL §3-1) anses ivaretatt gjennom Oppvekstplan 2026.»

I «Sluttrapport – Ny organisering i Fredrikstad kommune» (Januar 2024), blir det skrevet at Fredrikstad kommune har et forbedringspotensial når det gjelder å løfte utvalgte områder, som for eksempel barnevernet, tettere på direktør. Barnevernet havner for «dypt ned» i dagens organisering, basert på hvor store budsjettposter som er knyttet opp til virksomheten. Barnevernstjenesten er foreslått å ligge under kommuneområde Oppvekst. Det blir informert om at innen målgruppa barn og unge ønsker kommunen å øke fokuset på tidlig innsats, og derfor løftes forebyggende tjenester tettere på direktør i foreslått modell. Dette er viktige tjenester for å nå målene i barnevernsformen, blir det skrevet.

I «Virksomhetsplan 2023-2024» beskrives det at barnevernstjenesten fremdeles er etatens mest sårbare virksomhet, og i stor grad er avhengig av at de forebyggende tjenestene styrkes nok til å være med på å demme opp for det behovet man ser kommunen har. Videre blir det opplyst om at det er færre barn /ungdommer i hjelpetiltak, men også at det har blitt igangsatt flere hjelpetiltak per barn/ungdom i 2022, for å forhindre flere plasseringer i institusjon og fosterhjem. Det blir også oppgitt at tjenesten har 123 årsverk.

I «Plan for kvalitet i skole og SFO 2023-2027» blir det beskrevet at barnevernsreformen, som i rapporten blir kalt oppvekstreformen, er en av de mest sentrale statlige styringssignalene som legger føringer for det endrings- og utviklingsarbeidet som er nødvendig å gjøre i kommunen. En av reformens målsettinger er at kommunene skal styrke arbeidet med tidlig innsats og forebygging, og at hjelpen skal bli bedre tilpasset barn og familiers behov. I planperioden vil seksjon for utdanning og oppvekst fortsette å videreutvikle samarbeidet med andre seksjoner, etater og virksomheter i kommunen og aktører utenfor kommunen. Men kommunen vil ha et hovedfokus på internt utviklingsarbeid. Det interne utviklingsarbeidet anser kommunen som en viktig grunnpilar for samarbeid med andre.

Videre i «Plan for kvalitet i skole og SFO 2023-2027» blir «tiltakstrappen» som kommunen har utviklet beskrevet. Den består av fire trinn. På det fjerde trinnet, som ligger øverst i trappen og er det minste

trinnet, ligger tjenester som skal ivareta barn og familier med behov for tung og langvarig bistand. Dette er tjenester som få barn og familier vil motta. Barnevernstjenestens tvangstiltak ligger på dette nivået. Det tredje trinnet er tilbud til litt flere barn og familier, men omhandler fortsatt de med behov for mye innsats. For eksempel ligger barnevernstjenestens hjelpetiltak på dette trinnet. Trinn to er tjenester rettet mot noen flere barn og familier. Eksempler på tjenester på dette trinnet er foreldreveiledning og fraværstiltak. Trinn en er tjenester rettet mot alle barn og familier. Ifølge planen benyttes denne trappen i arbeidet med å vri tjenestene til tidlig innsats i tråd med sosial og økonomisk bærekraft. Det blir skrevet at i tråd med styringssignalene fra for eksempel barnevernsreformen, er målet for Fredrikstad kommune å flytte tyngden av tjenester fra toppen av trappen til at hovedtyngden av tjenester ligger i bunnen av den.

I «Kommunedelplan oppvekst 2021-2032» beskrives det at i møtet med komplekse utfordringer hos barn og familier, blir behovet for tverrfaglighet ekstra tydelig. Godt samarbeid og kompetanseoverføring mellom tjenester og fag er viktig. Tverrfaglig kompetanse gir muligheter for bedre løsninger, bedre ressursutnyttelse og større grad av sammenheng. Kommunen må i årene framover arbeide mer strategisk med koordinering av høyt kompetente fagmiljøer, samtidig som det er en klar fordeling av oppgaver og ansvar, som sikrer kvalitet i tjenesteyting og god bruk av ressurser. Et viktig mål som defineres i planen er at barn, unge og familier med særlige utfordringer skal få koordinert støtte og oppfølging. Et punkt for å lykkes med dette, er at kommunen skal ha gode løsninger for å tidligst mulig iverksette tiltak, og først og fremst på barnas premisser. Det er kommunen som har ansvar for at barn og deres foresatte opplever at de får de tjenestene og den hjelpen de skal ha.

Ifølge «Kommunedelplan for folkehelse og levekår 2023–2030» blir det i folkehelse litteraturen ofte skrevet om to hovedretninger angående helse: helsefremmende og forebyggende arbeid. I praksis er det imidlertid ikke et skarpt skille mellom disse, blir det hevdet. Helsefremmende tiltak bedrer trivsel, glede, livskvalitet og muligheten til å mestre utfordringer og belastninger. Forebyggende arbeid er tiltak som motvirker psykisk og fysisk sykdom, skade eller lidelse. Kommunedelplan for folkehelse og levekår følger folkehelse loven og avgrenser forebygging til primærforebygging, det vil si tiltak som settes inn før problemene oppstår. Sekundærforebygging (tiltak som skal hindre at problemer varer ved eller videreutvikles) og rehabilitering ivaretas av andre kommunale planer og annen kommunal innsats. Tiltak som sikrer likeverdig fordeling av slike tiltak og tjenester, defineres i denne planen som folkehelsearbeid.

Videre i kommunedelplanen blir det informert om at målet for kommunens folkehelsearbeid er å redusere sosial ulikhet i helse, og øke livskvaliteten til alle innbyggere. I tråd med folkehelse loven, nasjonale prioriteringer og med kunnskap om folkehelse tilstanden i Fredrikstad, skal sosial ulikhet i helse løftes fram som et overordnet perspektiv i alt kommunen gjør, både i planlegging, drift og gjennom særskilte tiltak. Fredrikstad skal være et helsefremmende samfunn, der folk og lokalsamfunn i større grad kan påvirke egen helse og levekår, og skape rammene for et godt liv. Planens formål er å være et styringsdokument for framtidig utvikling, og gi føringer for områdene folkehelse og levekår. Planen legger opp til at folkehelsearbeidet funderes på forpliktende innsatsområder med tilhørende strategier. Et av kommunens innsatsområder er likeverdig tilgang til tjenester, helsefremming og forebygging.

Under intervjuene fortalte flere informanter at reformen har ført med seg en endring for barnevernet. Saksbehandlere har fått flere tyngre saker nå, fordi andre instanser i kommunen skal ivareta de mindre alvorlige sakene. Dette betyr at barnevernet sitter igjen med de mest alvorlige og komplekse sakene. Informantene opplevde det som generelt positivt at de forskjellige tjenestene i kommunen har mer fokus på tidlig innsats, lavterskeltilbud og forebygging. En avdelingsleder fortalte at saksbehandlere på bakgrunn av denne endringen har fått ansvar for færre saker enn de hadde tidligere. Saksbehandlere har gått fra å ha cirka 25-30 saker til 15-20 saker, slik at de kan gå dypere inn i hver sak. Noen informanter fortalte også at de ikke har noen innvirkning på forebyggingsarbeidet i kommunen, og at de derfor kan ha endringsarbeid for sine klienter i fokus.

Avdelingsleder barn fortalte at barnevernet skal være på det øverste nivået i tiltaksstrappen, mens i det nederste nivået, som i skoler og lignende, jobbes det med forebygging for alle. Barnevernet har imidlertid vært altfor mye involvert nedover i nivåene. Kompenserende tiltak som for eksempel økonomisk støtte eller besøkshjem kan ofte andre instanser i kommunen ta seg av. På hennes avdeling, barn 0-13 år, har det blitt gjort mye arbeid med å få identifisert de «enklere» sakene og fått avsluttet dem ved å delegere disse videre ut til andre instanser i kommunen, for eksempel til BUF-hjelpen (Barn, ungdom og familiehjelpe).⁶ Men ifølge statistikken som finnes gjennom ASSS-samarbeidet (aggregerte styringsdata for samarbeidende storkommuner),⁷ skiller barnevernet i Fredrikstad seg ut ved at de fortsatt har veldig mange saker med små barn. Generelt er det oftere motsatt, at jo eldre barna er, jo flere er det som kommer inn i barnevernet. Dette kan tyde på at barnevernet i Fredrikstad jobber mer med forebygging enn det som er optimalt, mente hun, siden det er et avvik her fra de andre kommunene.

Tilstandsrapporten

I «Kvalitetsmelding 2023: Tilstandsrapport for seksjon for utdanning og oppvekst» (Vedtatt av Bystyret 14.06.2024) blir det opplyst om at gjennom 2023 har det vært en viktig del av ledergruppens utviklingsarbeid og definere hva forebyggende tiltak er i de ulike virksomhetene. De ulike virksomhetene i etaten jobber ut fra ulike mandat og lovkrav og har følgelig ulike definisjoner av hva som skal forebygges, hvordan det skal forebygges og hvorfor. Forebyggingsbegrepet rommer mange tolkninger og skaper forventninger til hva man skal levere på. Arbeidet med å definere og videreutvikle forebyggende tiltak i de ulike virksomhetene og hvordan virksomhetene skal samarbeid om disse vil fortsette videre i 2024.

Som en del av sammendraget og viktige funn angående samarbeid og forebygging, blir det i kvalitetsmeldingen blant annet beskrevet at kommunen ser det er behov for å bli enda bedre i å jobbe forebyggende og med tidlig innsats for å forhindre skjevutvikling tidlig i et barns og en families liv, som er i tråd med intensjonen i oppvekstreformen. Forebyggingsbegreper forstås ulikt innen de ulike virksomhetene og det er behov for å jobbe videre med tiltaksutforming innen forebygging for å jobbe i tråd med oppvekstreformen. En plan for kvalitet gir kommunen et felles språk og en mer samlet måte å jobbe med barn og familier, og med hverandre i utdanning og oppvekst. Samtlige virksomheter i etat tjenester til barn og familier hadde utfordringer knyttet til kapasitet som kom av stor pågang, og for få ansatte til å håndtere pågangen.

Når det gjelder barnevernstjenesten konkret, blir det i meldingen vist til at kommunens barneverntjeneste er en av de ti største barnevernstjenestene i Norge, med 122 årsverk. Tjenesten består av avdelingene mottak og tiltak, barn, ungdom, omsorg, enslige mindreårige flyktninger og merkantil. I tillegg har barnevernleder fag- og utviklingsteamet under seg. Hver avdeling har en avdelingsleder, som har ansvar for økonomi, personal og fag. Avdeling barn arbeider med undersøkelser og hjelpetiltak for aldersgruppen 0-12 år. Når barnevernstjenesten har grunn til å anta at et barn har behov for hjelp, skal tjenesten undersøke barnets omsorgssituasjon innen tre måneder etter mottatt melding. Formålet med en undersøkelse er å få mer informasjon om barnet og livssituasjon. Avdeling ungdom arbeider med undersøkelser og hjelpetiltak for aldersgruppen 13-18 år, i tillegg til ettervernsteamet som arbeider med ungdom fra 18-25 år. Omsorgsavdelingen arbeider med barn og unge som bor i fosterhjem og i institusjon. Tiltaksteam arbeider med tiltak i hjemmet.

⁶ [Barn, ungdom og familiehjelpe - Fredrikstad kommune](#)

⁷ ASSS-samarbeidet skal bidra til læring og utvikling i partnerskap mellom kommunene og KS. ASSS er et samarbeid mellom Asker, Bergen, Bærum, Drammen, Fredrikstad, Kristiansand, Lillestrøm Oslo, Sandnes, Stavanger, Trondheim, Tromsø og KS. For mer informasjon, se: [ASSS - fag og økonomi sammen for bedre kommuner \(ks.no\)](#).

Det blir videre opplyst om at tiltaksteamet er etablert i samme avdeling som mottaksteamet, avdeling barn og ungdom er i samme lokaliteter på Wilbergjordet. Planen videre for tiltaksteamet er en videreutvikling av tiltakene de tilbyr. Gjennom 2023 har det blitt vurdert at tiltaksteamet har for få ansatte, og det har blitt opprettet nye stillinger. Det er i 2024 behov for å utvikle nye, kunnskapsbaserte tiltak for å møte behovet til innbyggerne i kommunen. Det er fortsatt noe behov for kjøp av private tiltak, og målet er å erstatte private kjøp med flere årsverk slik at man kan tilby mest mulig av tiltakene selv.

Angående barnevernstjenestens forebyggende arbeid, bidrar den ifølge meldingen på ulike måter. Blant annet har de individrettede tiltakene til barn og unge i tjenesten som mål å forhindre skjevutvikling og fremme gode oppvekstvilkår. Barnevernstjenesten deltar også i ulike samarbeidsfora med andre tjenester i kommunen på tvers av seksjonene. Der bidrar tjenesten med råd og veiledning både på universelt nivå, gruppenivå og individnivå og er et viktig bidrag til å skape helhet og sammenheng. Antall ansatte i barnevernstjenesten økte i 2023 for å styrke tiltaksutvikling for hjemmeboende barn. Dette arbeidet videreføres i 2024 for å sikre at tjenesten kan yte et tilbud som er i tråd med befolkningens behov for hjelpetiltak.

Samarbeid mellom barnevernstjenesten og andre kommunale instanser

I «Systemer og rutiner for tverrfaglig samarbeid» blir det informert om at tjenestene innen Fredrikstad kommunes seksjon for utdanning og oppvekst har lang erfaring med tverrfaglig samarbeid. Den foreliggende strukturen for det tverrfaglige samarbeide bygger på erfaringer, evalueringer og innspill fra de forskjellige samarbeidsaktørene. Kjennetegn ved tverrfaglig samarbeid er en samling om felles mål. Det forutsetter en felles stillingtagen og en integrasjon av andre faggruppers grunnlag og viten. Aktørene i det tverrfaglige samarbeidet må være i stand til å representere den tverrfaglige gruppas synspunkter og ikke først og fremst sin egen «hjemmeorganisasjon». Det gir mulighet for et helhetssyn i saken. Fredrikstad kommunes systemer og rutiner for tverrfaglige samarbeid er politisk og administrativt forankret. Det medfører at de ulike tjenesteområdene er forpliktet til å delta og ta ansvar i samarbeidet.

Fredrikstad er en SLT-kommune, og SLT står for Samordning av Lokale rus og kriminalitetsforebyggende Tiltak.⁸ I «Systemer og rutiner for tverrfaglig samarbeid» blir det nevnt en lang rekke møte-representanter som SLT-koordinator samarbeider med, blant annet barnevernstjenesten, NAV, flyktningavdelingen og politiet.

I et skriv revisjonen har mottatt fra tidligere barnevernleder som fulgte med oversendelsen av dokumenter til oss, blir det informert om at Bufdirs saksbehandlingsrundskriv (rundskriv for barnevernstjenestens saksbehandling, 2023) inneholder rutiner knyttet til samarbeid, og at dette rundskrivet brukes aktivt av barnevernets ansatte.⁹ Rundskrivet er et omfattende og utfyllende dokument om de fleste aspekter ved en saksbehandlers arbeidsdag. I forbindelse med forebygging og samarbeid står det i rundskrivet blant annet at det er kommunen som sådan som har ansvaret for det forebyggende arbeidet. Det betyr at kommunen selv må bestemme hvilket ansvar de ulike tjenestene i kommunen skal ha. Kommunen må for eksempel selv vurdere om og hvordan barnevernstjenesten skal benyttes i det forebyggende arbeidet, og om og hvordan andre velferdstjenester i kommunen skal benyttes. Kommunen kan for eksempel beslutte at barnevernstjenesten sammen med andre tjenester skal gi veiledning for å støtte opp under skoler og barnehagers arbeid med å utvikle et godt oppvekst- og læringsmiljø for alle barn. Et godt forebyggende arbeid handler om å identifisere behov i befolkningen, sørge for at det finnes relevante tilbud fra ulike instanser og legge til rette for at de ulike tjenestene i kommunen samarbeider. Tilbudene

⁸ [SLT-modellen - Konfliktrådet \(konfliktraadet.no\)](https://www.konfliktraadet.no)

⁹ [Rettsdata \(bufdir.no\)](https://www.bufdir.no)

skal forebygge problemutvikling som senere kan føre til behov for omfattende og inngripende tiltak fra det offentlige, for eksempel tiltak fra barnevernet.

Revisjonen har også mottatt avtaler og rutiner for flere samarbeid barnevernet i Fredrikstad har med andre instanser i kommunen, som for eksempel i forbindelse med kjønnslemlestelse, tvangsekteskap, krise- og incestsenteret, Høyskolen og tannhelseklinikken.

Tidligere barnevernleder opplyste om at kommunen har utarbeidet en tiltakstrapp som indikerer hvor de ulike tjenesteområdene skal være i det forebyggende arbeidet og hvilke målgrupper som skal ha tilbud hvor i kommunen.¹⁰ Videre har seksjon for oppvekst organisert et felles tjenesteområde for tjenestene PPT, pedagogisk støtteam, helsetjenester for barn og unge, Fredrikstadhjelpa (forebyggende lavterskel tjenester)¹¹ og barnevern i egen etat. Gjennom etablering av etaten har kommunen samlet de tjenestene som i tillegg til skole og barnehager skal iverksette forebyggende tiltak. Den tidligere barnevernlederen informerte om at disse tjenesteområdene har utviklet en felles kvalitetsplan og har flere felles møteplasser for å drøfte tjenestetilbud til kommunens innbyggere. Videre mente hun at arbeidet med oppvekstplanen har vært styrende for arbeidet med det forebyggende arbeidet.

Barnevernleder informerte om at det finnes rutiner og avtaler om samarbeid, men at noen av dem nok bør revideres, både med tanke på reformen som har vært, og at kommunen har hatt en omorganisering. Barnevernet har generelt et godt samarbeid med mange instanser, blant annet med politiet. Når det gjelder samarbeidet med NAV, har barnevernet opplevd at det er vanskelig å komme i kontakt med dem, og at samarbeidet ikke alltid fungerer optimalt. Det er mulig det hadde vært hensiktsmessig å formalisere samarbeidet med NAV.

Avdelingsleder barn fortalte at det foreligger rutiner og tiltak som sikrer samarbeid mellom barnevernstjenesten og andre kommunale instanser, men hun savner rutiner for samarbeid med NAV. Hennes opplevelse er at det er vanskelig å få kontakt med dem. Veiledere i NAV ringer fra NAV sitt fellesnummer, slik at saksbehandlerne i hennes avdeling ikke aner hvem som faktisk har ringt. NAV jobber på en helt annen måte enn barnevernet i Fredrikstad. I barnevernet er det mer åpent, mens hos NAV er det sikkerhetskontroll. I barnevernet gir saksbehandlerne ut telefonnummer og epostadresser til klientene, mens saksbehandlerne her knapt kan få telefonnummer til veilederne i NAV. I tillegg er det ikke alltid NAV svarer på barnevernets forespørsler, når barnevernet for eksempel forsøker å innhente opplysninger. De har en plikt til å svare, men systemet på NAV er vanskelig å trenge igjennom. Avdelingslederen vet at det er etablert en lite gruppe på en annen avdeling i barnevernet, for de som jobber med ettervern, hvor NAV er involvert. Men dette samarbeidet med NAV gjelder altså ikke for hennes avdeling (barn 0 – 13 år).

Avdelingsleder ungdom, som også jobber med ettervern, informerte om at hennes avdeling har et godt samarbeid med NAV. Hennes opplevelser er at det er enkelt å komme i kontakt med ønsket veileder der. Avdelingen hennes har navn og mobilnummer til alle veilederne på aktuell avdeling i NAV, så det er mulighet for direkte kontakt på telefon og epost. Dette er kun telefonnummer for samarbeidspartnere, så barnevernets klienter får ikke denne kontaktinfoen. I tillegg har avdelingen faste samarbeidsmøter med NAV, som fungerer veldig godt. Slike faste møter har hele avdelingen også med forebyggende enhet i politiet. Avdelingslederen fortalte også at det er igangsatt samarbeidsmøter med BUF-hjelpen, på leder- nivå. Målsetningen har vært å kartlegge tiltak i begge tjenester.

¹⁰ Denne trappen står det om i «Kvalitetsmelding 2023» som er redegjort for over.

¹¹ [Fredrikstadhjelpa - Fredrikstad kommune](#)

Fagkoordinator tiltaksteam fortalte at NAV ofte kan være umulig å komme i kontakt med. Slik revisjonen forstår det opplever hun at barnevernet og NAV sitter litt på hver sin tue og har fokus på sitt ansvar og sine arbeidsoppgaver. Det fantes tidligere et prosjekt, Velferdsrab, som gikk på samarbeid mellom barnevern, NAV, Husbanken og diverse helsetjenester, hvor målet var å gi mye hjelp i en avgrenset periode, slik at familiene skulle bli selvstendige etter hvert. Dette prosjektet ble skrinlagt. Generelt burde det ha vært et bedre samarbeid med NAV, mente hun.

En saksbehandler fortalte at det finnes skriftlige rutiner og tiltak som sikrer samarbeid mellom barnevernstjenesten, BUF-hjelpen, Bufetat og NAV. Hun bruker ikke disse skriftlige rutinene, men opplever at samarbeid gjennomføres aktivt. Det er heller ikke så mange skriftlige rutiner når det gjelder samarbeid med andre instanser, etter hva saksbehandler er kjent med. Hun vet ikke om det er noen rutiner angående samarbeidet med politiet. Når hun ringer NAV, må hun ringe deres fellestelefon, noe som ofte tar mye tid. Det er også veldig ulikt fra sak til sak hvor mye informasjon hun får fra NAV. Hun kunne tenke seg kontaktpersoner i politiet og NAV, og hun har hørt at det skal komme slike kontaktpersoner. Det vil gjøre samarbeidet med dem mye enklere, mente hun. De hadde dette tidligere, og hun vet ikke hvorfor de kontaktpersonene ble borte.

Samarbeid mellom barnevernstjenesten og frivillige organisasjoner

I «Systemer og rutiner for tverrfaglig samarbeid» blir det opplyst om at kommunen er samarbeidspartner med frivillige organisasjoner som FRID¹², idrettslag, Røde kors, Blå Kors (Barnas stasjon),¹³ Home Start,¹⁴ familiekontakten og Fredrikstad speiderråd.

Tidligere leder informerte om at barnevernstjenestens samarbeid med frivillige organisasjoner handler om ferieaktiviteter og ordinær deltakelse for barn i fritidsaktiviteter hvor barnevernstjenesten betaler for barnets deltakelse. Noen ganger etablerer også barnevernet kontakten mellom barn/familie og et fritidstilbud. I tillegg har barnevernet etablert et samarbeid med en miljøorganisasjon som skal gi tilbud til ungdom. Tidligere leder mente det var ønskelig å videreutvikle dette samarbeidet.

Barnevernleder fortalte at samarbeidet med frivillige organisasjoner ikke er satt i system, men at det likevel gjøres. Blant annet benytter barnevernet seg mye av blant annet Blåkors, Røde Kors-leir og Home Start. Lederen mente at det kanskje burde ha vært noe skriftliggjort i forbindelse med samarbeidet med frivillige organisasjoner, men det foreligger ikke per nå.

Avdelingsleder ungdom fortalte at de er opptatt av frivillighet. På både ettervern-team og ungdomsteam snakker de om dette. De har tatt kontakt med Lions for eksempel.¹⁵ Men avdelingslederen mener det er et forbedringspotensial knyttet til samarbeid med frivillige organisasjoner, så fremt taushetsplikten tillater et samarbeid med dem. Taushetsplikten som er så vesentlig i barnevernet gjør kanskje at ansatte ikke automatisk tenker på mulige tilbud/tjenester fra frivillige de kunne samarbeidet med. Barnevernet har enkelte avtaler med frivillige organisasjoner, tidligere hadde de en avtale med en basketballklubb for eksempel. Organisasjonen Elv og Hav¹⁶ er det planer om å samarbeide med. Avdelingslederen fortalte at en oversikt over frivillige organisasjoner hadde vært hensiktsmessig, hvor det kunne fremkomme tiltak barnevernstjenesten kunne benyttet seg av.

¹² [Idretts- og Aktivitetsrådet | FRID | Fredrikstad](#)

¹³ [Blå Kors barnas stasjon \(blakors.no\)](#)

¹⁴ [Home-Start Norge](#)

¹⁵ [Lions Norge](#)

¹⁶ [Forsiden - Elv og Hav](#)

Avdelingsleder barn fortalte at barnevernet samarbeider med for eksempel Røde Kors og Blå Kors. De kjøper imidlertid tjenester fra disse organisasjonene, så det er kanskje ikke helt frivillighet, mente hun. Hvis det i en sak foreligger en dom om samvær med tilsyn, har barnevernet ansvar for å tilrettelegge for dette. Da kan de bruke Barnas Stasjon gjennom Blå kors. Saksbehandlere oppfordrer også ofte foreldre til å ta kontakt med Enestående familier¹⁷ (som ligger under organisasjonen IOGT: International Organisation of Good Templars), fordi dette er et bra tiltak, men barnevernet har ikke direkte kontakt med organisasjonen.

En fagkoordinator fortalte at barnevernet samarbeider med frivillige organisasjoner i noen grad. Hun hadde bedre oversikt tidligere over hva som fantes av frivillige tilbud. Tidligere var det generelt en bedre informasjonsflyt knyttet til samarbeidet med frivillige organisasjoner, mente hun.

En saksbehandler fortalte at hun godt kunne tenkt seg en liste over hvilke frivillige organisasjoner som er aktuelle. Hvis det fantes en slik liste, kunne barnevernet også tipse foreldre om mulig aktuelle tiltak blant frivillige, mente hun. En annen saksbehandler fortalte hun skulle ønske hun hadde mer kunnskap om forskjellige frivillige instanser i kommunen. Det kunne for eksempel vært en felles oversikt eller en liste over hvilke tiltak som er tilgjengelige. Slik informasjon ville vært viktig for foreldre også.

Barnekoordinator

Ifølge dokumentet «Instansmøte Barnekoordinator» er formålet med en barnekoordinator å sikre at instansmøter blir innkalt til og gjennomført på samme måte. Videre blir det beskrevet flere trinn barnekoordinator har ansvar for å utføre. Dokumentet «Barnekoordinatorfunksjon – delegeringsvedtak og beskrivelse av myndighet og oppgaver» omhandler også barnekoordinatorer. Der beskrives barnekoordinators oppgaver, som blant annet innbefatter å koordinere det samlede tjenestetilbudet, samt å sørge for framdrift i arbeidet med individuell plan. Informantene fortalte i intervjuene at barnekoordinator-stillingene ikke er plassert i barnevernet. Arbeidet med barnekoordinator er litt nytt i kommunen, men samarbeidet med dem fungerer bra, ifølge informantene revisjonen har intervjuet.

Tidligere leder informerer om at kommunen har ansatt egne barnekoordinatorer. Nåværende leder fortalte at de ligger til BUF-hjelpen. En saksbehandler fortalte at dette med barnekoordinator er litt nytt. Det er derfor litt for tidlig å si noe om hvordan det fungerer, men hun mener det er positivt at barnevernstjenesten ikke har den rollen. En avdelingsleder fortalte at samarbeidet med barnekoordinatorer fungerer bra. Barnekoordinatorer er fortsatt ganske nytt i kommunen, men det har vært oppe som tema på felles fagdag innad i barnevernstjenesten for å avklare deres rolle.

4.2.2 Hjelpetiltak i hjemmet

I «Rutiner vedrørende hjelpetiltak for barn og barnefamilier» står det at hjelpetiltak bør velges i samråd med familien, og ut i fra barnets og familiens konkrete behov. Det er viktig at det er en klar sammenheng mellom problemene som skal løses og tiltak som settes inn for å møte disse problemer. Barnevernstjenesten bør drøfte med familien hvilke problemer som det ønskes hjelp med og hvilke tiltak som kan være aktuelle. Det bør avklares hvem hjelpen skal rettes mot (barnet, foreldrene) og hvor hjelpen skal settes inn (hjem, barnehage, fritid). Det bør skaffes oversikt over hjelpetiltak som kommunen har til disposisjon. Det anbefales at kommunen har en oppdatert liste over hjelpetiltak. Et av punktene viser også til rundskrivet «Barnevernet og det forebyggende arbeidet for barn og unge og deres familier» fra

¹⁷ [Hjem | Enestaaendefamilier.no](http://Hjem|Enestaaendefamilier.no)

Regjeringen (2005), og at dette inneholder en kort oversikt over noen metoder og tiltak som departementet mener kan være særlig aktuelle i det forebyggende arbeid med disse familiene. I et annet punkt blir det skrevet at det bør vurderes om tiltakene som kommunen har til disposisjon, er tilstrekkelige til å møte familiens behov, eller om det er behov for andre hjelpetiltak.

I «Rutine Familieveilederne» er det et punkt som forteller at barnevernkonsulent innkaller mor/far (med eventuelt ungdommen) til oppstartsmøte.¹⁸ Her blir det skrevet at tiltaksplanen skal gjennomgås/lages i fellesskap, og at familieveileder må ha tiltaksplan for å jobbe i saken.

Tidligere leder informerte om at barnevernstjenesten stadig er på søken etter å utvikle og iverksette nye tiltak som kan møte klientenes behov. I 2023 gjennomførte tjenesten en organisasjonsendring med mål om å kunne møte behovene enda bedre, og med mer fleksible tiltak. Endringen omfatter blant annet at mottaksteam og tiltaksteam er organisert i samme avdeling, og at mottak raskere kan komme inn i direkte dialog med familier som er i behov av rask iverksettelse av tiltak. Tjenesten har doblet antall hjemler i tiltaksgruppen, og de har nå ansatte med en bredere kompetanse enn de har hatt tidligere. Tjenesten samarbeider også nå med NUBU (Nasjonalt utviklingssenter for barn og unge)¹⁹ for å få på plass MST-CAN (Multisystemic Therapy - Child Abuse and Neglect).²⁰ Hovedmålet for dette arbeidet er å hindre plasseringer utenfor hjemmet.

Barnevernleder opplyste om at klientenes behov blir ivaretatt ved å gjøre undersøkelser ute hos familiene, og ved å gjøre kartlegginger. I alvorlige saker benyttes tiltaksteamet også i kartleggingsfasen. Det er også et beslutningsråd en gang i uken hvor det tas avgjørelser om alvorlige saker. I barnevernet er de også opptatt av å være kreative i utformingen av hjelpetiltakene. Det kan være en utfordring at saksbehandlere er vant til å benytte seg av allerede etablerte tiltak, men lederen vil at de skal først se hva som er barnas behov, og så lage tiltak ut i fra det. Lederen ønsker seg dynamiske tiltak, som justeres etter hvordan familien responderer på tiltakene. Det er mest fokus på endringstiltak, og det å oppnå en reell endring for klientene. Lederen ønsker seg også at saksbehandlere fokuserer enda mer på hjelpetiltakenes evalueringer.²¹ Oversiktstallene her viser dog ikke alt, og det blir gjort mye i praksis som ikke nødvendigvis vises i nøkkeltallene, mente hun. For eksempel bruker alle ansatte fagsystemet Familia. Klientmappene i systemet skal være transparente og levende. Tiltaksteamet skriver inn i mappen jevnlig, og legger inn en skriftlig sluttrapport etter endt oppdrag.

Avdelingsleder barn opplyste om at tiltaksteamet sitter i samme bygg som saksbehandlere, men ikke i samme etasje. Med reformen har tiltaksteamet blitt vesentlig større. Målet er å få enda flere interne tiltak. Ved å ha interne tiltak, blir de mer forebyggende og endringsutviklende. For øvrig kan tiltaksteamet også ha en kontrollfunksjon, fortalte hun. I for eksempel en sak hvor det handler om levering på skolen, vil tiltaksteamet, hvis de er inne i saken, kontrollere at det blir gjort. Hjelpetiltaket Foreldrestøtte,²² som tiltaksteamet utfører, har blitt veldig viktig. Det at tiltaksteamet har økt til å være dobbelt så stort som tidligere, har også vært veldig viktig. Avdelingslederen var usikker på om det fantes en rutine for samarbeidet mellom saksbehandlere og tiltaksteamet. En utfordring hun opplever for saksbehandlere ved hennes avdeling, er at de ansatte på tiltaksteamet skal være med i evalueringene av tiltakene, men at

¹⁸ Barnevernkonsulent er saksbehandlere i avdelingene, og familieveileder er tiltaksarbeider i tiltaksteamet.

¹⁹ [NUBU - Forside](#)

²⁰ [MST-CAN - NUBU](#)

²¹ Evalueringene skal i hovedsak gjøres hver tredje måned. En redegjørelse av revisjonens kontroll av evalueringene kommer i neste kapittel om tiltaksplaner.

²² Med foreldrestøtte menes alle typer støtte som kan bistå og styrke foreldre i foreldrerollen. For mer informasjon, se: [Hva er foreldrestøtte? | Bufdir](#)

saksbehandlerne bare får en sluttrapport. Avdelingslederen skulle ønske det kom noe mer skriftlig fra tiltaksteamet. De ansatte i tiltaksteamet kan føre inn underveis i dokumentet «Sluttrapport» i Famili-systemet, men saksbehandlerne får ikke sett i dette dokumentet før på slutten av tiltaket. Avdelingsle-deren tenker at tiltaksteamet kanskje burde skrive en kvartalsrapport, altså hver tredje måned, i tillegg til sluttrapporten. Det hadde passet godt med evalueringene, som også gjennomføres hver tredje må- ned. Samtidig forstår hun at tiltaksteamet også har en stor arbeidsbelastning. Når barnevernet leier inn eksterne tiltaksarrangører, krever de imidlertid kvartalsrapporter fra dem, fortalte hun.

Avdelingsleder ungdom fortalte at samarbeidet med tiltaksteamet fungerer veldig godt. Tiltaksteamet rapporterer kontinuerlig, og hennes avdeling har en god dialog med dem. Det er kort vei til tiltaksteamet for saksbehandlerne. Det er et tett samarbeid mellom saksbehandlerne og tiltaksteamet. Det har vært en positiv endring i tiltaksteamet på mange områder, ett av dem er fortløpende dokumentasjon. Dersom noen blir sykemeldte for eksempel, så kan ny familieveileder raskt sette seg inn i saken.

Fagkoordinator tiltaksteam mente avdelingene barn/ungdom og tiltaksteamet burde vært knyttet nær- mere til hverandre. For å sikre at tiltaksteamet blir raskt koblet til de tyngre sakene hvor det er viktig å komme inn tidlig, burde det vært tettere bånd mellom dem. Det finnes ikke noen rutine knyttet til samar- beidet, men det blir diskutert på møter. Hun mener det hadde vært hensiktsmessig med en rutine for det interne samarbeidet. Det har vært knyttet litt frustrasjon til den interne omorganiseringen, fortalte hun. Tiltaksteam har blitt flyttet ned en etasje, og sitter nå sammen med mottak. Det lå kanskje litt bedre til rette for samarbeid mellom tiltaksteamet og avdelingene da det var kortere avstand mellom dem. Da var det kanskje lettere å møtes til korte ansikt til ansikt-samtaler og stille hverandre nødvendige spørs- mål. Det er en del som bør avklares fortløpende i sakene, og det får man ikke til like bra gjennom bare å lese hverandres journaler og det som dokumenteres digitalt. Det som trengs er fysisk kontakt og mø- tepunkter. Dette er vanskeligere å få til (for tiltaksteamet) med saksbehandlerne nå om dagen. Generelt gjennomføres det heller ikke formelle møter på tvers internt i barnevernet. Det er først og fremst hver avdeling som har møter hver for seg.

Fagkoordinator fortalte videre at hun mener det er viktig at saksbehandlerne er mer med i tiltaksproses- sen sammen med tiltaksteamet, ellers kan de for eksempel gå glipp av endringer som skjer med klien- tene. Hun skulle gjerne hatt med saksbehandlere oftere ut på hjemmebesøk, men hun forstår selvsagt at saksbehandlerne har utfordringer med både tid og ressurser.

En saksbehandler fortalte at for å endre hjelpetiltak, må man som regel få dette godkjent gjennom fag- koordinator. Hvis det er en felles enighet (f.eks. mellom foreldre, familieveileder og saksbehandler), er det ikke alltid nødvendig å snakke med fagkoordinator. Hvis det handler om økonomiske endringer, må det godkjennes av avdelingsleder. Saksbehandleren mente det ville vært fint med en tydeligere oversikt over hva som må tas med fagkoordinator og ikke, og at det på generelt grunnlag er bra at man ikke må sitte på slike beslutninger alene. I verifiseringen av referatet informerte saksbehandler om at hun hadde fått informasjon om at en PMTO-terapeut (Parent Management Training Oregon)²³ har blitt ansatt i til- taksteamet. Den informasjonen hadde hun ikke fått da intervjuet ble avholdt. Hun ønsket at slik infor- masjon blir delt blant alle avdelingene.

Videre sa saksbehandleren det samme som avdelingsleder barn ovenfor angående samarbeidet med tiltaksteamet. Hun ønsker også hyppigere skriftlige tilbakemeldinger. Hun opplever også at avstanden har blitt større til tiltaksteamet, etter at det ble flyttet til en annen etasje. I tillegg opplyste hun om at det tidligere ble presisert i vedtakene at det ble igangsatt for eksempel familieveileder, og at det da var

²³ [Hjelpetiltak innen barnevern | for familier, barn og unge | Stendi](#)

familieveilederen som skulle gjennomføre veiledningen til foreldrene. Nå er dette endret på, og det skal stå «veiledning» i vedtaket i stedet. Det kan føre til at det er den enkelte saksbehandler som må følge opp denne veiledningen. Hun stiller seg undrende til at den enkelte saksbehandler skal utføre denne veiledningen, og mener det kan være problematisk av to grunner. For det første fordi en saksbehandler vil slite med å ha tid og mulighet til å følge opp veiledningen godt nok. For det andre fordi en saksbehandler og en familieveileder har ulike roller. Hun forstår at man skal tenke kreativt, men det må også være gjennomførbart og til barnets og familiens beste.

4.2.3 Tiltaksplaner

Systematiske og regelmessige vurderinger

I Bufdirs saksbehandlingsrundskriv blir det opplyst om at tiltaksplanen for oppfølging av tiltak er en av barnevernstjenestens viktigste verktøy ved oppfølgingen av barn og foreldre. Tiltaksplanen bidrar både til at barnevernstjenestens vurderinger blir dokumentert, og til at barnevernstjenestens arbeid med oppfølgingen blir strukturert. En god plan vil legge til rette for at det systematisk og regelmessig blir foretatt vurderinger av tiltaket barnevernet har iverksatt. Planer representerer en skriftliggjøring av en systematisk arbeidsform i barnevernet. At arbeidet er systematisk betyr at det er preget av bevisst refleksjon, at det er sammenheng mellom de ulike elementene i arbeidet, at arbeidet følger en hensiktsmessig fremdrift og at nødvendige justeringer foretas underveis. Planen er en del av oppfølgingen. En plan har i seg selv liten verdi, dersom den ikke følges opp og fortløpende endres i tråd med barnevernstjenestens vurderinger av barnets behov.

Videre i saksbehandlingsrundskrivet fra Bufdir blir det informert om at hvor ofte det må foretas en evaluering av et tiltak, må vurderes konkret i den enkelte sak, basert på hvilke hjelpetiltak som er satt inn samt barnets og foreldrenes behov. Det vil ofte være nødvendig for barnevernstjenesten å snakke med barnet alene for å kunne vurdere om tiltaket som er iverksatt fungerer etter hensikten. Barnets rett til medvirkning vil ikke alltid være reell dersom foreldrene er til stede når barnevernstjenesten snakker med barnet. Planen skal til enhver tid være oppdatert i henhold til disse vurderingene. Planen skal endres dersom barnets behov tilsier det. Barnets behov skal forstås vidt, og må også omfatte vurderinger av behovet til foreldrene, se barnevernsloven § 3-1 om hjelpetiltak. I tillegg til at planen skal beskrive hva som er målet med hjelpetiltakene, hva de skal inneholde, og hvor lenge de er ment å vare, bør også planen omfatte en beskrivelse av hvordan evalueringen skal skje. Den første evalueringen bør skje innen kort tid.

I kommunens rutine «Tiltaksplaner» blir det informert om at formålet med tiltaksplanen er å tydeliggjøre hva som er barnets særlige behov og hvordan disse behovene skal imøtekommes. Tiltaksplanen skal jevnlig evalueres, og tydeliggjøre hvilke innsatser som skal settes i verk overfor barn og ungdom. Også tiltak som det ikke fattes vedtak om bør inngå i tiltaksplanen. Slike tiltak vil ofte være konkrete innsatser og handlinger foreldre eller barn skal utføre. Men det kan også være råd, veiledning eller oppfølging fra barnevernstjenesten, eller tiltak og virkemidler iverksatt av andre instanser, for eksempel skole, helsestasjon eller pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT). Det som bestemmer om slike tiltak og innsatser skal være med i tiltaksplanen, er om de er betydningsfulle virkemidler for å nå målene som er prioritert i tiltaksplanen. En direkte link til «Tiltaksplaner og omsorgsplaner i barnevernstjenesten – en veileder» ligger vedlagt i dokumentet.

Rutinen nevner videre de tre hovedintensjonene bak barnevernslovens bestemmelser om utarbeidelse av tiltaksplaner, som er: *faglig kvalitet, dialog og myndiggjøring og forvaltning og rettssikkerhet*. Under punktet om *faglig kvalitet* står det blant annet at aktiv bruk av tiltaksplaner styrker kvaliteten av arbeidet. En god faglig utfylt plan vil øke bevisstheten om og synliggjøringen av sammenhengen mellom klienters

behov og tiltakene som iverksettes. Tiltakene skal være behovsstyrt og ikke tilbudsstyrt. Det er viktig med et gjennomtenkt tidsperspektiv og realistisk varighet. Faglig kvalitet handler også om å fremme en evaluerende praksis og sikre kontinuerlig oppfølging av tiltak. Evaluering handler om hvordan tiltakene oppleves av klientene og hvordan de virker, og om målene bør endres.

Under punktet om *dialog og myndiggjøring* står det blant annet at utarbeiding av tiltaksplaner er et relativt konkret stykke arbeid som munner ut i et synlig skriftlig resultat. At arbeidet blir synlig- og skriftliggjort i en plan, kan gjøre samtalen om forhold som det ellers er vanskelig å sette ord på lettere. I en tjeneste der mange kan være ambivalente til å motta hjelp, er denne åpenheten og tydeligheten særlig viktig.

Under punktet om *forvaltning og rettssikkerhet* står det blant annet at tiltaksplaner er et viktig virkemiddel i forvaltningsmessig kontekst og skal sikre barn og ungdommer informasjon om hvordan barnevernet forstår og vurderer saken deres. Det blir også opplyst om at tiltaksplaner bidrar til å dokumentere hvilket grunnlag som er lagt for målene og de tiltakene som er satt i verk.

I rutinen blir det så beskrevet fem trinn for arbeidet med tiltaksplan. Under det første trinnet står det blant annet at «Utarbeiding og oppfølging av tiltak og tiltaksplaner er et samarbeidsprosjekt der ungdom, større barn og foreldre medvirker og hvor de så langt som mulig skal finne sine egne formuleringer igjen i mål og prioriteringer». Under det andre trinnet står det blant annet at «det alltid skal være en aktiv tiltaksplan i hjelpetiltakssaken, så datoene for de ulike tiltaksplanene overlapper hverandre». Under det tredje trinnet står det blant annet at en tiltaksplan har varighet på maks ett år. Under det fjerde trinnet står det blant annet at tiltaksplanen sendes ut til partene, etter at blant annet mål, delmål, tiltaksform og ansvar har blitt beskrevet og redegjort for. Under det femte trinnet står det blant annet at «barnevernstjenesten skal evaluere tiltaksplanen regelmessig, og planen skal endres hvis barnets/ungdommens behov endrer seg».

I «Rutiner vedrørende hjelpetiltak for barn og barnefamilier» er det også fem punkter som beskriver hvordan tiltaksplanen skal brukes, slik at den blir et nyttig verktøy for saksbehandler. For eksempel står det at tiltaket skal evalueres på fastsatt tidspunkt for å kunne ta stilling til om tiltaket bør fortsette, erstatte eller suppleres med andre hjelpetiltak eller avsluttes.

Under intervjuene fortalte informantene at det kommer automatiske varsler i datasystemet Familia hver tredje måned i forbindelse med evalueringer. Det er også mulig å sette inn kortere frister, slik at man kan være tettere på når det er noe som trengs å følges tett. En informant fortalte at dette fungerer bra, men at tiden jo ofte går fort. Flere informanter fortalte at tidligere ble alle tiltak satt med en varighet på ett år, uten å egentlig ha en sluttdato, men nå spisses dette mer. Ikke bare er de mer presise på hvor lang en tiltaksperiode skal være, det blir også spesifisert hvor mange timer det skal settes av til å jobbe med tiltakene.

Tidligere leder informerte om at det pågår et arbeid med å revidere maler og rutiner for å sikre et mer målrettet arbeid. Vedtaksmalen er allerede endret. Målet er at beskrivelsene på hva konkret tiltakene innebærer skal bli bedre. Det vil igjen også gjøre evalueringene enklere.

Leder fortalte at det gjenstår noe arbeid når det gjelder det å skrive og oppdatere tiltaksplaner. Tiltaksplaner skal være et nyttig verktøy for saksbehandlerne, men det er nok noen av dem som opplever det annerledes, og at de er mer en byrde. Det er ikke alle som fyller dem ut fortløpende. Arbeidet med tiltaksplaner bør derfor kanskje diskuteres enda mer på personalmøter og liknende, da dette er en viktig del av jobben til saksbehandlerne, og dette egentlig burde sitte i dem som en ryggmargsrefleks.

Avdelingsleder barn savnet at begrunnelser kom med i evalueringene når det blir krysset av for at et hjelpetiltak avsluttes. Hun mener man skal kunne følge saken og tydelig se hva som har blitt gjort i den,

og det skal man kunne gjøre gjennom å lese evalueringene alene. Hun har prøvd å implementere en struktur som tilsier at når de har siste møte i en undersøkelse, så skal saksbehandlerne lage tiltaksplanen i det møtet. Da skal også barnets stemme komme fram i tiltaksplanen. Det har blitt satt krav om at barnesamtaler skal gjøres i alle saker. Hun ønsker videre en struktur angående ansvarsgrupper, som er et vanlig tiltak saksbehandlerne benytter seg av. Her ønsker hun at det blir planlagt møter hver tredje måned, og at man gjør evalueringer og endringer i tiltaksplanen når alle er samlet. Tiltaksplanen bør skrives og oppdateres ute hos familiene og barna, og de bør skrives på de bærbare PC-ene saksbehandlerne har. Dette vil føre til en mer planlagt struktur for hele løpet i en barnevernssak for hennes avdeling.

Avdelingsleder ungdom informerte om at de er i en prosess nå hvor de skal gjøre saksbehandlerne bedre på å få fram i vedtaket hva som er målsettingen med tiltaket de innvilger. Tidligere var ikke saksbehandlerne så bevisste på å komme med konkrete beskrivelser av hjelpebehovet i vedtaket, slik at tiltaksplanene med mål og delmål i noen tilfeller kunne bli vage og diffuse. Avdelingsleder fortalte videre at for mange saksbehandlere har nok tiltaksplanen bare vært dokumentering. Når tiltaksplanen ikke er godt utfyllt, har den jo heller ikke hatt så mye verdi for dem. Hun har derfor signalisert til avdelingen sin at det er veldig viktig at saksbehandlerne bruker tiltaksplanene aktivt, og at de skriver detaljert i dem. Tiltaksplanen skal skrives og oppdateres sammen med klientene. Det er imidlertid utfordrende å kontrollere at det blir gjort. Det er litt kulturforskjeller mellom saksbehandlerne på dette området, og det er en del nye på avdelingen. Men det er ikke så lenge siden avdelingen hadde en fagdag om tiltaksplaner. Det er rutiner og maler for innholdet, men alle rutiner må jobbes med kontinuerlig. Tiltaksplanene skal også fylles ut sammen med ungdommene, og ungdommene er ikke alltid motivert til å bruke tid på det. Det brukes også ofte et faglig språk som kanskje ungdommene og foreldrene ikke forstår. Hvis ungdommen bare vil sette diffuse mål, må jo saksbehandlerne ta det med i planen, men da må saksbehandlerne også skrive inn i tiltaksplanen at man er uenig i målet, og at det har blitt diskutert med ungdommen.

Avdelingsleder ungdom opplyste også om at hun vet om tilfeller hvor saksbehandlere har fått varsel i systemet angående evalueringer, men bare lukket dette varselet uten å faktisk dokumentere evalueringen. Det betyr likevel ikke at saksbehandlerne ikke jobber med disse sakene. Saksbehandlerne kan jobbe godt med saker, selv om det ikke kommer til uttrykk i tiltaksplaner og evalueringer, fordi saksbehandlerne skriver også journalnotater, som kommer ved siden av tiltaksplanene og evalueringene. Der kan det komme frem mer detaljert og utfyllende hvilket arbeid som er gjort med familien.

En saksbehandler fortalte at hun forsøker å få til at tiltaksplanene blir evaluert hver tredje måned, men det kan være at dette blitt utsatt av forskjellige grunner. Hun mente det nok kunne vært fint å ta opp tiltaksplaner og evalueringer i fellesmøter. Det er viktig at de blir skrevet på en måte som gjør at de er gode og forståelige for dem det gjelder. Det er også viktig, med tanke på endringsarbeid og det å styrke barn, at det i tiltaksplanene blir etablert hvem som har ansvaret for å utføre de forskjellige tiltakene som blir igangsatt. Dette må gjøres i samarbeid med foreldrene, altså å få fram at det er de som eier målsettingen. Foreldrene har en veldig viktig rolle, men dette er ikke et fast punkt i planen.

En annen saksbehandler fortalte at hun synes det ikke kommer godt nok frem i tiltaksplanene når målet er oppnådd. Hvis et delmål for eksempel er at barnet skal gå på skolen, så må det konkretiseres i planen hvor mye som skal til for å oppfylle det. Nå svares det bare ja eller nei på dette. Hun skulle ønske at det var rom for en mer detaljert beskrivelse når det gjelder måloppnåelse. Hun fortalte videre at hvis noen saksbehandlere står fast, kan de bare ta kontakt med avdelingsledere, som da vil hjelpe til. Hun opplevde at det er lav terskel for å få hjelp. Teamleder følger godt med på sakene og er godt oppdatert, og det er lett å få hjelp ved behov, mente hun.

4.2.3.1 Mappegjennomgang

Situasjonsbeskrivelsen

I noen mapper forelå det flere tiltaksplaner fordi planen hadde blitt endret underveis. Selv om revisjonen undersøkte 20 mapper, var det altså flere situasjonsbeskrivelser til sammen. I eksempelvis en av tiltaksplanene kom det tydelig fram hva som var bakgrunnen for saken, og gode beskrivelser av foreldrenes opplevelser av situasjonen. Det ble gjort gode vurderinger av hjelpetiltak som ble valgt å igangsettes. Informasjon om «barn» kom også godt fram, men da imidlertid gjennom andre personer enn barnet selv.²⁴ Av de 20 mappene revisjonen undersøkte, var det 14 situasjonsbeskrivelser som var fylldige og oversiktlige. I 1 av tiltaksplanene var situasjonsbeskrivelsen veldig kort, mens i 3 tiltaksplaner var situasjonsbeskrivelsen noe kort. I 4 av tiltaksplanene forelå det ingen situasjonsbeskrivelser.

Mål og hjelpetiltak

I eksempelvis en tiltaksplan var det beskrevet 1 hovedmål og 8 delmål. Delmålene bygde opp under hovedmålene, og de var fylldig beskrevet og oversiktlige. Det kom også fram hvor mange timer som er satt av til enkelte tiltak, og tiltakene ble til en viss grad spesifisert. Det var enkelt å forstå sammenhengen mellom delmålene, situasjonsbeskrivelsen og hjelpetiltakene.

I en annen tiltaksplan var det 3 delmål, og hvert delmål hadde flere punkter under overskriften «indikatorer», som delmålene senere kan bli evaluert opp mot i forbindelse med måloppnåelse. To delmål hadde 4 indikatorer og et delmål hadde 5 indikatorer. Hvert av indikatorene var konkrete og fylldig beskrevet. For eksempel var en av indikatorene at «barnet» øver på å være i situasjoner som oppleves ubehagelige. Delmålet her var at barnet skal bli tryggere. Hjelpetiltaket var støttekontakt. I denne tiltaksplanen var også ansvarsfordelingen beskrevet på en fylldig og oversiktig måte. Ved hvert mål var det skrevet flere linjer med informasjon rundt hvem som er ansvarlig for tiltaket. I eksemplet med støttekontakten ble det opplyst om at det er barnevernstjenesten som har ansvaret for rammene, mens støttekontakten har ansvar for å avtale møter med barnet. Situasjonsbeskrivelsen i denne tiltaksplanen var imidlertid svært lite utfyllt. Det eneste som var skrevet under dette punktet, var at målene er gjennomgått med barnet, og at barnet er enig i målene. Sammenhengen mellom målene og hjelpetiltaket var altså godt beskrevet, men bakgrunnen og begrunnelsen for målene og hjelpetiltakene, var ikke beskrevet overhodet.

Tiltaksplanene hadde fylldige beskrivelser av delmålene. Som vi så under forrige avsnitt var det utfordringer med 8 situasjonsbeskrivelser, noe som førte til at de respektive målene i disse mappene likevel ikke var helt oversiktlige, og det var vanskeligere å forstå bakgrunnen for målene i saken generelt. I noen tiltaksplaner var det også utfordringer med beskrivelser av tiltakene. I for eksempel en plan var barnesamtale beskrevet som et tiltak, men hva som skal komme ut av disse barnesamtalene, nevnes ikke i verken plan eller i evaluering. I denne planen var til sammen følgende tre hjelpetiltak beskrevet: samarbeidsmøter, fritidsaktiviteter og barnesamtaler. Under punktet om hvem som er ansvarlig for gjennomføringen av tiltakene, var det ført inn barnevernstjenesten, mor og skolen. Hvem som har ansvaret for hvilket tiltak, ble imidlertid ikke spesifisert, og heller ikke om flere hadde ansvaret for det samme tiltaket. Denne spesifiseringen manglet også i to andre mapper revisjonen undersøkte. Her blir det for eksempel skrevet at foreldrene er ansvarlige for å sørge for at barnet er trygg hjemme, mens veileder er ansvarlig for råd og veiledning og andre tiltak. I en annen plan ble det igangsatt et tiltak med navn hjemmekonsulent/miljøarbeider. Delmål her var at familien skal kunne snakke sammen om vanskelige ting uten at det oppstår konflikter. Det ble oppgitt at barnevernet alene var ansvarlig for dette, uten noen

²⁴ Se egen overskrift om barnets stemme lenger ned.

kommentar eller diskusjon om foreldrene også burde ansvarliggjøres for gjennomføringen av dette tiltaket.

Varighet av tiltaksplan og hjelpetiltak

Alle tiltaksplanene bortsett fra en hadde varighet på ett år. En tiltaksplan hadde planperiode 13.06.23 – 05.02.25. Perioden her er altså lenger enn et år. Noen tiltaksplaner hadde imidlertid ikke oppdatert planperiodene sine. For eksempel var det en tiltaksplan som hadde planperiode 15.02.23-13.02.24. Revisjonen foretok mappegjennomgangen 15.08.24. Revisjonen fikk imidlertid opplysninger om at i denne saken hadde klient flyttet i juni 2024. Likevel er det mangel knyttet til oppdatering av planperioden i denne tiltaksplanen, slik revisjonen forstår det. I en annen mappe hadde to tiltaksplaner samme planperiode. I dette tilfellet hadde planene også samme tiltaksplannummer. Fagkonsulent som bisto under mappegjennomgangen forklarte at hvis saksbehandler kopierer den utgåtte tiltaksplan fordi den fremdeles er aktuell, må nytt tiltaksplannummer og tiltaksplanenes planperiode endres i den nye planen.

Evaluering av tiltak

I noen mapper forelå det flere evalueringer, mens i andre mapper lå det ingen. En grunn til at det ikke lå noen evalueringer i mappen, var at tiltaksplanen var under tre måneder gammel. Som vi så over har barnevernet mål om at evalueringer skal gjøre hver 3 måned. En mappe hadde imidlertid ingen evalueringer, selv om den startet 08.04.2024, og planlagt evaluering var 08.07.24. Dato for mappegjennomgangen var 15.08.24. Evalueringen var altså på tidspunktet for mappegjennomgangen cirka en måned på overtid. I denne mappen lå det en tidligere plan. Den eldste planen hadde heller ingen evalueringer knyttet opp mot seg. I en annen mappe var også evalueringen over en måned for sen. Denne mappen hadde imidlertid to tidligere evalueringer knyttet til planen, og begge disse var gjort til riktig tid. Så vidt revisjonen forstår det var evalueringene på etterskudd i forhold til målet om tre måneder i enda fem mapper. Tre av disse forsinkelsene var på henholdsvis en måned, tre måneder og åtte måneder. For en tiltaksplan var planperioden satt til over et år, og den 21.06.23 ble det gjennomført en evaluering. Etter dette har det ikke blitt dokumentert videre evalueringer. Forsinkelsen her er altså på litt over et år. I en annen mappe manglet det evaluering. Revisjonen fikk i forbindelse med denne mappen opplyst at saken var avsluttet, men at ingen evalueringer hadde blitt gjort.

I en mappe var evalueringen på litt over to sider. I tillegg til en mer generell evaluering av saken, hadde den også flere deloverskrifter knyttet til enkelte hjelpetiltak, noe som gjorde det enkelt å se sammenhengen i saken og tiltakene som ble evaluert. Det var også et punkt med beskrivelser av planer videre. Denne evalueringen var altså fyldig og oversiktlig. I en annen evaluering sto det kun følgende: «Tiltakene fortsetter. Besøkshjem skal starte opp nå.» En annen evaluering igjen var på en og en halv linje. Til sammen talte vi 7 evalueringer som var utfyllende, detaljrike og oversiktlige, mens 5 evalueringer manglet og 3 var uoversiktlige og i liten grad utfyllt.

Barnets stemme

Barnets stemme fremkommer svært lite i de gjennomgåtte mappene, slik revisjonen leser dokumentasjonen. Selv i tiltaksplaner som ellers har svært fyldige, detaljrike og oversiktlige situasjonsbeskrivelser, kommer det ikke fram hva barnet selv mener om sin egen situasjon. I stedet kommer det for eksempel fram morens eller farens opplevelser av barnets situasjon, eller hva andre instanser som skole eller PPT mener er barnets situasjon.

I en mappe, som for øvrig mangler situasjonsbeskrivelse, er det laget et delmål som lyder: «[Anonymisert navn] gis mulighet til å uttale seg om egen situasjon». Hjelpetiltaket knyttet til målet er barnesamtaler og observasjoner, og ansvaret for gjennomføringen blir lagt hos barnevernet. Men verken i tiltaksplanen eller evalueringen, som blir gjort tre måneder etter planoppstarten, kommer det frem noe om hva barna selv opplever eller mener. Evalueringen i seg selv er svært fyldig og oversiktlig, men det er bare mors stemme som gjengis i den. Dette til tross for at et tiltak altså framhever viktigheten av at barnet får mulighet til å uttale seg om egen situasjon.

I en annen mappe kommer barnets stemme fram en gang, i form av setningen: «hun er enig med målene». I en annen mappe blir det skrevet en utfyllende vurdering gjort av saksbehandleren av barnets situasjon i situasjonsbeskrivelsen. Barnets stemme kommer imidlertid ikke fram i nevnte situasjonsbeskrivelse. I evalueringen knyttet til denne planen kommer barnets stemme noe bedre fram. Her er det tydelig at barnet har blitt spurt og lyttet til om konkrete og viktige forhold i barnets sak, og barnets egne ord synes å komme noe fram i evalueringen. Dette er det eneste stedet vi har funnet at barnets stemme kommer fram på en slik tydelig måte. I en annen mappe henvises det til referater fra barnesamtale, ansvarsgruppemøte, samtale med foreldre og samtale med foreldre og miljøterapeut. Barnets stemme kan komme fram i for eksempel referatet fra barnesamtalen, rapporter eller journalnotater. Men i tiltaksplaner og evalueringer, er det revisjonens opplevelse at barnets stemme er veldig lite til stede.

Revisjonen spurte fagkonsulent om forholdet rundt barnets stemme i tiltaksplanene og evalueringene da vi foretok mappegjennomgangen. Fagkonsulent fortalte at barnets stemme kommer fram gjennom hele sakens dokumenter i eksempelvis vedtak, journalnotater o.l., men at barnets stemme nok kan være lite til stede i tiltaksplaner og evalueringer. Hvis dette stemmer etter mappegjennomgangen, kan ledelsen beslutte at det tilføres et sjekk-punkt i tiltaksplan-malen og evaluerings-malen som sikrer barnets stemme her også, sa hun.

Leder fortalte under intervjuet at barnets stemme muligens burde kommet bedre fram i tiltaksplanen og i evalueringene. Barnets stemme fremkommer andre steder, for eksempel i journalnotat og vedtakene. Avdelingsleder ungdom informerte under intervjuet om at det skal jobbes med å endre tiltaksplan- og evalueringsmalen, og hun tenker at dette da bør være et eget punkt i de nye malene, for å sikre at barnets stemme kommer med. Ellers finnes det i dag situasjonsbeskrivelse i tiltaksplanen, og under dette punktet skal barnets stemme fremkomme, fortalte hun.

4.3 Vurderinger

Barnevernsreformen er en oppvekstreform som griper inn mange av kommunens tjenesteområder, denne forvaltningsrevisjonen er avgrenset til å gjelde oppfølging av barnevernsreformens målsetninger innenfor barnevernet. Revisjonens vurderinger, konklusjon og anbefalinger må tolkes i lys av dette.

4.3.1 Samarbeid

Planen for det forebyggende arbeidet

En plan for forebygging er under utarbeidelse i kommunen. Kommune har startet arbeidet med å realisere barnevernsreformen/oppvekstreformen, og de ønsker ikke en forhastet planprosess. Revisjonen opplever at dokumentene «Sluttrapport – Ny organisering i Fredrikstad kommune», «Plan for kvalitet i skole og SFO 2023-2027» og «Kommunedelplan oppvekst 2021-2032» viser en god retning for det forebyggende arbeidet som både planlegges og er igangsatt i kommunen, og at retningen er i tråd med intensjonene bak barnevernsreformen. «Virksomhetsplan 2023-2024» som gjelder barnevernstjenesten beskriver blant annet også godt utfordringsbildet tjenesten har. Vår mening er at disse dokumentene på en tilfredsstillende måte beskriver hva som er målene for arbeidet, hvordan arbeidet skal organiseres og fordeles mellom etatene i kommunen, og hvordan etatene skal samarbeide. Disse dokumentene fungerer etter vår mening som tilfredsstillende styringsdokumenter for det forebyggende arbeidet i påvente av ferdigstillingen av den endelige planen for forebygging. Revisjonen vurderer derfor dette kriteriet som oppfylt.

Tilstandsrapporten

Tilstandsrapporten «Kvalitetsmelding 2023: Tilstandsrapport for seksjon for utdanning og oppvekst» (vedtatt av Bystyret 14.06.2024) beskriver etter revisjonens mening godt både det overordnede arbeidet som gjøres på etatsnivå og barnevernstjenestens konkrete oppgaver. En hovedutfordring det vises til i dokumentet er at samtlige virksomheter i etat tjenester til barn og familier, hadde utfordringer knyttet til kapasitet som følge av stor pågang. Virksomhetene har for få ansatte til å håndtere pågangen. Samtidig er altså Fredrikstads barnevernstjeneste en av de ti største barnevernstjenestene i Norge, med 122 årsverk. Målet er at kommunens pågående arbeid med forebygging skal hjelpe til å bøte på denne utfordringen. Barnevernstjenesten har også opprettet nye stillinger i sitt tiltaksteam. Et viktig mål for tjenesten framover er å utvikle nye, kunnskapsbaserte tiltak for å erstatte kjøp av private tiltak. Basert på det ovennevnte vurderer vi at barnevernstjenesten i kommunen har levert en god tilstandsrapport til kommunestyret i 2023, og at kriteriet er oppfylt.

Samarbeid mellom barnevernstjenesten og andre kommunale instanser

Barnevernstjenesten har mange rutiner og avtaler for samarbeid med andre instanser i kommunen. Noen har de utviklet selv, som for eksempel rutinen «Systemer og rutiner for tverrfaglig samarbeid» og avtaler med blant annet Høyskolen og tannhelseklinikken. Andre rutiner som brukes av de ansatte er utviklet av Bufdir i form av et rundskriv for barnevernstjenestens saksbehandling i 2023. Revisjonen opplever at kommunen i stor grad har etablert hensiktsmessige samarbeidsavtaler og rutiner.

Opplysninger fra intervjuene viser imidlertid at noen ansatte tidvis kunne oppleve utfordringer i forbindelse med samarbeidet med NAV-veiledere. Utfordringen handler om en opplevelse blant flere informanter om at NAV-systemet er vanskelig å trenge gjennom. Ofte må saksbehandlere ringe NAV sitt fellesnummer, og bruke mye tid på dette. En informant opplevde at NAV ofte var umulig å komme i kontakt med. I tillegg hender det at NAV-veiledere ringer saksbehandlerne fra fellesnummeret, noe som

gjør det umulig for saksbehandlerne å vite hvem som faktisk har forsøkt å kontakte dem. Barnevernlederen informerte i intervjuet om at det kan være hensiktsmessig å forsøke å få formalisert et samarbeid med NAV.

Revisjonen deler barnevernslederens oppfatning. Et formalisert samarbeid mellom barnevernet og NAV kan føre til en bedre forståelse hos begge parter for hverandres arbeidsoppgaver, føre til at de ansatte får en bedre oversikt over hverandres virksomheter, samt legge samarbeidsforholdene bedre til rette for saksbehandlerne i barnevernet og veilederne i NAV. Vi anbefaler derfor kommunen bør formalisere samarbeidet mellom barnevernet og NAV.

Samarbeid mellom barneverntjenesten og frivillige organisasjoner

Barnevernet i Fredrikstad samarbeider med en rekke frivillige organisasjoner. Slik revisjonen forstår det er imidlertid lite av dette samarbeidet formalisert. Barnevernleder informerte om i intervjuet at selv om det samarbeides med frivillige organisasjoner, er ikke samarbeidet satt i system. To informanter mente også at oversikten rundt samarbeidet med frivillige kan bli bedre, og at det ville vært til hjelp for dem, med en bedre oversikt på området. Vi anbefaler derfor at barnevernet bør vurdere å systematisere samarbeidet med frivillige i større grad. Det vil sannsynligvis ikke være hensiktsmessig å inngå avtaler med alle de frivillige organisasjonene det samarbeides med, men en overordnet formalisering av samarbeidet i form av et internt dokument som viser en oversikt over frivillige organisasjoner i kommunen, kan gjøre samarbeidet med frivillige organisasjoner enklere for de ansatte.

Barnekoordinator

Barnekoordinatorer er på plass i kommunen. Ifølge informantene vi har intervjuet har samarbeidet med barnekoordinatorene de har samarbeidet med, fungert bra. Informantene opplevde det også som positivt at barnevernstjenesten foreløpig ikke har fått denne rollen. Selv om barnekoordinator fortsatt er ganske nytt for kommunen, har temaet vært oppe på felles fagdager innad i barnevernstjenesten for å avklare barnekoordinators rolle. Vi vurderer derfor at kriteriet om barnekoordinator er oppfylt.

4.3.2 Hjelpetiltak i hjemmet

Revisjonen opplever at flere tjenester i kommunen har fått økt fokus på bedre tidlig innsats, lavterskeltilbud og forebygging som følge av barnevernsreformen. En konsekvens av dette er at barnevernet blir sittende igjen med de mest komplekse sakene. Barnevernet kommer på banen først når en sak har blitt tilstrekkelig alvorlig. Revisjonens forståelse er at dette er helt i tråd med intensjonen for barnevernsreformen. En avdelingsleder fortalte også at saksbehandlerne av denne grunn har fått ansvar for færre saker enn de hadde tidligere. Noen informanter fortalte at de nå ikke har noen innvirkning på forebyggingsarbeidet i kommunen, og at de derfor kan ha fokuset sitt på endringsarbeid for sine klienter. Barnevernet har nå saker som treffer deres særegne fagkunnskap, mens andre instanser tar seg av de enklere sakene. Vi vurderer dette som et godt arbeid fra kommunens og barnevernets side.

Vi opplever også utvidelsen av tiltaksteamet som positivt. Det vil gjøre mulighetene for å sy sammen fleksible og kreative tiltak enda større. At tiltaksteamet er lokalisert i samme bygg som saksbehandlerne, vil også kunne gjøre det lettere for saksbehandlerne å ha tett kontakt med klientene og god oversikt over tiltakene mens de pågår, slik at tiltakene ikke blir en «sovepute» for saksbehandlerne, som av og til kan være tilfelle ved innleide eksterne tiltak.

På den annen side mener vi at det finnes noen utfordringer i samarbeidet mellom saksbehandlerne og tiltaksteamet. For det første er det slik vi forstår det bare dokumentet «Rutiner vedrørende hjelpetiltak

for barn og barnefamilier» som omhandler hjelpetiltak direkte. Vi opplever at dokumentet ikke går tilstrekkelig i dybden på hvordan saksgangen skal være i en barnevernssak, og hvordan samarbeidet mellom saksbehandlerne og tiltaksteamet skal være. I dokumentet refereres det mye til overordnede paragrafer, og lite til hvordan saksbehandlerne skal utøve arbeidet sitt, og hvordan samarbeidet internt mellom avdelingene skal fungere. Basert på intervjuene er det vår opplevelse at både ansatte og avdelingsledere likevel opplever at rutinene de har er tilstrekkelige. Vår oppfatning skiller seg altså fra informantene her.

Flere informanter forteller også om utfordringer i samarbeidet mellom saksbehandlere og tiltaksteamet. Samtidig forteller de aller fleste at det blir jobbet godt med hjelpetiltak i forbindelse med fagmøter, samt i diskusjoner mellom saksbehandlere, fagansvarlige, og tidvis avdelingsledere. Slik vi opplever det er også saksbehandlerens kompetanse om hjelpetiltak godt forankret i deres fagkunnskap og erfaring. Likevel opplever revisjonen at utfordringene i samarbeidet kan skape risiko for at hjelpetiltakene ikke treffer barnets og familiens behov så godt som mulig.

Slik revisjonen forstår det handler samarbeidsutfordringene om utfordringer med informasjonsflyten mellom saksbehandlerne og tiltaksteamet. Noen informanter opplevde å få fortløpende dokumentasjon fra tiltaksteamet, og at det var tett dialog og godt samarbeid mellom dem. Imidlertid fortalte også flere at det var lite fysisk kontakt mellom saksbehandlerne og tiltaksteamet, at det er utfordrende at tiltaksteamet bare skriver en sluttrapport, og at saksbehandlerne ikke får sett dette dokumentet før på slutten av tiltaket. Fra eksterne tiltaksarrangører krever barnevernet kvartalsrapporter, noe en informant fremhevet som veldig positivt med tanke på evalueringene saksbehandlerne skal gjøre hver tredje måned.

Basert på det ovennevnte anbefaler vi at kommunen formaliserer samarbeidet mellom saksbehandlerne og tiltaksteamet. Dette kan for eksempel gjøres ved å utarbeide en rutine for samarbeidet. I så tilfelle bør rutinen omhandle de forskjellige utfordringene som nevnes ovenfor. For eksempel bør den etter vår vurdering:

- beskrive gangen i en sak på en oversiktlig og lettfattelig måte
- sikre god informasjonsflyt mellom saksbehandlerne og tiltaksteamet både når det gjelder konkrete saker, og når det gjelder forskjellige forhold ved avdelingene
- konkretisere arbeidsoppgavene til avdelingene ved forskjellige hjelpetiltak.

En formalisering som adresserer de nevnte utfordringene vil kunne bedre samarbeidet internt, slik at hjelpetiltakene kan bli enda bedre tilpasset barnas og familiens behov i hvert enkelt tilfelle.

4.3.3 Tiltaksplaner og evalueringer

Revisjonen vurderer at mye godt og riktig arbeid blir gjort i barnevernet i forbindelse med tiltaksplaner og evalueringer. Det er flere rutiner på området, og rutinene er omfattende og gode. Samtidig pågår det et revideringsarbeid. For eksempel har vedtaksmalen blitt endret. Bakgrunnen for den endringen er for å gjøre beskrivelsene i tiltaksplanen på hva tiltakene konkret innebærer bedre. Et godt utfylt vedtak, vil gjøre det lettere å gi gode beskrivelser av hjelpetiltakene som igangsettes. Dette vil igjen også kunne gjøre evalueringene enklere for saksbehandlerne.

Samtidig ble det informert av flere på ledelsesnivå at kulturen for å skrive gode tiltaksplaner og evalueringer hadde et forbedringspotensial. Enkelte ledere opplevde at noen saksbehandlere ikke opplevde det å skrive tiltaksplanene og evalueringene som et nyttig verktøy, men mer som en byrde. Samtidig

kan noen tiltaksplaner fortsatt ha litt vage og diffuse mål og delmål, selv om rutinen på området har blitt oppdatert.

Mappegjennomgangen viste etter vår oppfatning flere mangler i både tiltaksplanene og evalueringene. I 4 tiltaksplaner forelå det ingen situasjonsbeskrivelser. I 1 tiltaksplan var situasjonsbeskrivelsen veldig kort, mens i 3 tiltaksplaner var situasjonsbeskrivelsen noe kort. Dette gjorde det vanskelig å forstå bakgrunnen for målene, og se sammenhengen mellom målene og hjelpetiltakene. I noen tiltaksplaner var det også utfordringer med selve beskrivelsene av tiltakene, og hva man ønsket å oppnå med dem. Ansvarsfordelingen var også upresis i noen av tiltaksplanene. Noen tiltaksplaner hadde også mangler når det gjaldt oppdatering av datoer for planperioder, og oppdatering av tiltaksplannummeret.

Når det gjelder evalueringene, viste mappegjennomgangen at noen tiltaksplaner ikke hadde evalueringer knyttet til seg. Noen evalueringer hadde også gått over tidsfristen som hadde blitt satt. Noen evalueringer var svært korte, og kunne bestå av to enkle setninger. Til sammen talte vi 7 evalueringer som var utfyllende, detaljrike og oversiktlige, mens 5 tiltaksplaner manglet evalueringer, og 3 evalueringer var veldig lite utfyllt og uoversiktlige.

Et annet element vi særlig vurderer som en gjennomgående mangel i evalueringene, er at barnets stemme fremkommer svært lite i de gjennomgåtte mappene. Det må legges til at det riktignok ikke spesifiseres noe sted i barnevernsloven at barnets stemme skal med i evalueringene, imidlertid er barnas rettigheter sterkt ivaretatt i barneloven, og hensynet til barnas beste vektlegges stort. For eksempel fastslår § 6-3. Barns rettigheter under saksbehandlingen, at et barn som er fylt 7 år, og yngre barn som er i stand til å danne seg egne synspunkter, skal informeres og gis anledning til å uttale seg før det tas avgjørelse i sak som berører ham eller henne. Det står også skrevet at barnets mening skal tillegges vekt i samsvar med barnets alder og modenhet. I veilederen «Tiltaksplaner og omsorgsplaner i barneverntjenesten» blir det også skrevet at utarbeiding og oppfølging av tiltak og tiltaksplaner er et samarbeidsprosjekt der ungdom og større barn så langt som mulig skal finne igjen sine egne formuleringer. Dette gjøres ikke i verken tiltaksplanene eller evalueringene, basert på det 20 mappene vi har gjennomgått. For at kommunen skal kunne dokumentere at barnets stemme ivaretas jamfør ovennevnte lovverk og veileder, må kommunen etter vår vurdering sørge for at dette i større grad inkluderes i tiltaksplaner/evalueringer.

Basert på det ovennevnte vurderer vi at mappegjennomgangen viser at det fortsatt gjenstår noe arbeid knyttet til å sikre tilstrekkelig dokumentasjon av barneverntjenestens arbeid i tiltaksplaner og evalueringer. Vi anbefaler derfor at det blir igangsatt tiltak for å bedre dette. Aktuelle tiltak kan for eksempel være at rutinene for tiltaksplaner og evalueringer gjennomgås i fagmøter/teammøter, at det gjennomføres stikkprøvekontroller av tiltaksplaner og evalueringer eller at teamledere/fagkoordinatorer gjennomgår tiltaksplaner og evalueringer skulder til skulder med enkelte saksbehandlere.

4.4 Konklusjon og anbefalinger

Det er revisjonens konklusjon at kommunen har gjort mye godt arbeid knyttet til å etterleve innholdet i barnevernsreformen. Vi mener at kommunens arbeid med forebygging er i tråd med barnevernsreformen intensjoner. Selv om planen for forebygging først vil være ferdig i 2026, foreligger det flere andre oppdaterte planer i kommunen som avklarer roller for forskjellige tjenester, og som bidrar til å reddykke barnevernets rolle. Barnekoordinatorer er på plass i kommunen, og det samarbeides i de aller fleste tilfeller godt med andre instanser i kommunen. I 2023 har det også blitt levert en god tilstandsrapport til bystyret.

Samtidig finnes det noen utfordringer, og slik vi opplever det er det fire forbedringsområder på feltet, sett opp mot våre revisjonskriterier.

For det første er det noen utfordringer med samarbeidet med NAV. Flere informanter opplevde det for eksempel vanskelig å få tak i riktig NAV-veileder til riktig tid. Et formalisert samarbeid mellom barnevernet og NAV kan føre til en bedre forståelse hos begge parter for hverandres arbeidsoppgaver, og legge samarbeidsforholdene bedre til rette for begge parter. Vi anbefaler derfor at kommunen formaliserer samarbeidet mellom barnevernet og NAV.

For det andre mener vi at barnevernets samarbeid med frivillige organisasjoner kan bli enda bedre og mer omfattende enn det er i dag. Barnevernet i Fredrikstad samarbeider riktignok med en rekke frivillige organisasjoner, men lite av dette samarbeidet er formalisert, og samarbeidet er ikke satt i system. Vi anbefaler derfor at barnevernet bør vurdere å systematisere samarbeidet med frivillige i større grad. Det kan føre til at saksbehandlerne får nyttiggjort seg enda bedre av det frivillige tilbudet som finnes.

For det tredje mener vi at utvidelsen av tiltaksteamet er veldig positivt. Men vi har oppdaget det vi mener er utfordringer i samarbeidet mellom saksbehandlerne og tiltaksteamet. Flere informanter opplevde at det var lite fysisk kontakt mellom saksbehandlerne og tiltaksteamet, og at det var utfordringer med informasjonsflyten mellom saksbehandlerne og tiltaksteamet. Dette kan skape risiko for at hjelpetiltakene ikke treffer barnets og familienes behov så godt som mulig. Vi anbefaler derfor at kommunen formaliserer samarbeidet mellom saksbehandlerne og tiltaksteamet.

For det fjerde viste vår mappegjennomgang noen mangler i tiltaksplanene og evalueringene. Manglene gjaldt blant annet situasjonsbeskrivelser og beskrivelser av sammenhengen mellom målene og hjelpetiltakene i tiltaksplanene. Angående evalueringene viste mappegjennomgangen at noen evalueringer manglet helt, noen hadde gått over tidsfristen, og noen var svært lite utfyllende. I tillegg mener vi at barnets stemme fremkommer svært lite i de gjennomgåtte mappene. For at klientene skal få best mulig oppfølging, mener vi at barnevernet bør tilstrebe at tiltaksplanene er levende dokumenter. For å sikre barnas medvirkning og rettsikkerhet, mener vi også at barnets stemme bør beskrives i større grad både i tiltaksplanene og evalueringene. Vi anbefaler derfor at det blir igangsatt tiltak for å bedre tiltaksplanene og evalueringene.

Basert på våre vurderinger og konklusjon anbefaler vi at kommunen bør:

- formalisere samarbeidet mellom barnevernet og NAV.
- vurdere å systematisere samarbeidet med frivillige organisasjoner i større grad.
- formalisere samarbeidet mellom saksbehandlerne og tiltaksteamet.
- igangsette tiltak for å sikre at det er sammenheng mellom målene og hjelpetiltakene i tiltaksplanene, at tidsfrister for evalueringer holdes og at barnets stemme blir beskrevet i større grad i både tiltaksplanene og evalueringene.

5 KILDER OG LITTERATUR

Lover, forskrifter og veiledere på området

- Lov om barnevern (barnevernsloven) LOV-2021-06-18-97.
- *Forventningsbrev 2024: Statlige forventninger til kommunene og innspill til kommunal planstrategi* av Statsforvalteren i Oslo og Viken.
- Rundskriv fra Regjeringen «Barnevernet og det forebyggende arbeidet for barn og unge og deres familier» (2005).
- Rundskriv fra Regjeringen «Retningslinjer om hjelpetiltak, jf. barnevernsloven § 4-4» (2016).
- Veileder fra Bufdir om «Lovendringer som er relevante for barnevernsreformen».
- Veileder fra Barne- og likestillingsdepartementet, «Tiltaksplaner og omsorgsplaner i barnevernstjenesten» (2006).

Overordnede dokumenter mottatt fra kommunen

- Barne-, ungdoms og familiedirektoratet (Bufdir), *Rundskriv for barnevernstjenestens saksbehandling* (saksbehandlingsrundskrivet), 2023.
- «Kvalitetsmelding 2023: Tilstandsrapport for seksjon for utdanning og oppvekst», (Vedtatt av Bystyret 14.06.2024), Fredrikstad kommune.
- «Kommunedelplan for folkehelse og levekår 2023–2030», Fredrikstad kommune.
- «Kommunedelplan oppvekst 2021–2032», Fredrikstad kommune.
- «Plan for kvalitet i skole og SFO 2023-2027», Fredrikstad kommune.
- «Sluttrapport – Ny organisering i Fredrikstad kommune» (Januar 2024), Fredrikstad kommune.
- «Virksomhetsplan 2023-2024», Barnevern.

Rutiner mottatt fra kommunen

- «Arbeidsbeskrivelse for Samarbeidsmøte med barn».
- «Barnekoordinatorfunksjon - delegeringsvedtak og beskrivelse av myndighet og oppgaver».
- «Barnevernsreformen - oversendelse av rutiner mm».
- «Instansmøte Barnekoordinator».
- «Rutine Familieveilederne».
- «Rutine for barnevernstjenestens plikt til å gi opplysninger til andre barneverntjenester».
- «Rutine for arbeid med kjønnslemlestelse».
- «Rutine for arbeid med tvangsekteskap».
- «Rutine når barnevernet henviser forelder og barn til Krise- og incestsenteret».
- «Rutiner vedrørende hjelpetiltak for barn og barnefamilier».
- «samarbeidsavtale Høyskolen».
- «Samarbeidsavtale Tannhelseklinikken».
- «Sjekkliste for arbeid med saksbehandling og enkeltvedtak».
- «Systemer og rutiner for tverrfaglig samarbeid».
- «Tiltaksplaner-rutine».

6 VEDLEGG

6.1 Utledning av revisjonskriterier

Problemstilling: Er kommunens arbeid med forebygging i tråd med endringer som følger av barnevernsreformen?

Revisjonen har valgt områdene samarbeid, hjelpetiltak i hjemmet og tiltaksplaner for å undersøke temaet om kommunens arbeid med forebygging med fokus på barnevernet og barnevernsreformen. I det følgende vil vi gå gjennom hvert av disse tre områdene.

Samarbeid

Av § 15-1 i barnevernsloven skal kommunen forebygge at barn og unge utsettes for omsorgssvikt eller utvikler atferdsproblemer. Kommunen skal sørge for å samordne sitt tjenestetilbud til barn og familier. Kommunestyret selv skal vedta en plan for kommunens forebyggende arbeid etter første ledd. Planen skal beskrive hva som er målene for arbeidet, hvordan arbeidet skal organiseres og fordeles mellom etatene i kommunen, og hvordan etatene skal samarbeide.

I *Forventningsbrev 2024: Statlige forventninger til kommunene og innspill til kommunal planstrategi* av Statsforvalteren i Oslo og Viken (s. 11) blir det opplyst om at statsforvalteren erfarer at kommunene har ulik fremdrift i reformarbeidet. De ser blant annet det de kaller uønskede variasjoner i tilnærmingen til tiltaksutvikling i og utenfor barnevernet. De er bekymret for kommuner som bruker barnevernets ansatte i kommunens generelle forebyggende tilbud, fremfor å prioritere barnevernets ansatte til mer spesialisert og differensiert hjelpetiltaksutvikling overfor barnevernets kjernemålgrupper. Kommunens forebyggende arbeid skal styrkes på en slik måte at forebygging skjer på flere nivåer. Utvikling av tidlig forebyggende og tverrfaglig innsats bør derfor også utvikles i flere sektorer som for eksempel barnehage, skole, Nav og helsetjenester. I tillegg skal barnevernets tiltaksapparat utvikles for å gi rett hjelp til rett tid overfor risikoutsatte barn og familier iht. barnevernslovens bestemmelser. Slik revisjonen forstår Statsforvalteren her skal altså barnevernets ansatte arbeide mer med å utvikle barnevernets tiltaksapparat, og mindre med det generelle forebyggende tilbudet kommunen som helhet skal gi.²⁵

Samtidig har barnevernstjenesten plikt til å samarbeide med offentlige instanser og andre tjenesteytere dersom samarbeid er nødvendig for å gi barnet et helhetlig og samordnet tjenestetilbud. Samarbeidsplikten gjelder for samarbeid i enkeltsaker (individnivå) og samarbeid utover oppfølging av det enkelte barn/ungdom (arbeid på systemnivå). Dette følger av endret § 3-2 første og tredje ledd.²⁶

Det er kommunen som har det overordnede ansvaret for det forebyggende arbeidet. Det betyr at kommunen selv må bestemme hvilket ansvar de ulike tjenestene i kommunen skal ha. Kommunestyret skal vedta en plan for kommunens arbeid med å forebygge at barn og unge blir utsatt for omsorgssvikt eller utvikler atferdsproblemer, jf. barnevernsloven § 15-1 annet ledd. Målet med planen er å bidra til overordnet forankring av det forebyggende tilbudet og av fordelingen av kommunens ressurser til dette ar-

²⁵ Statsforvalteren i Oslo og Viken, *Forventningsbrev 2024: Statlige forventninger til kommunene og innspill til kommunal planstrategi*, s. 11.

²⁶ [Lovendringer som er relevante for barnevernsreformen | Bufdir](#)

beidet. (Prop. 133 L 2020-2021 kap. 25). At kommunestyret selv skal vedta planen innebærer at ansvaret ikke kan delegeres.²⁷ Planen for kommunens arbeid rettet mot barn og unges oppvekstvilkår, kan inngå i de ordinære planprosessene etter plan- og bygningsloven.²⁸

Videre skal barnevernstjenesten ifølge § 15-8 i barnevernsloven samarbeide med offentlige instanser og andre tjenesteytere dersom samarbeid er nødvendig for å gi barnet et helhetlig og samordnet tjenestetilbud. Kommunen skal samordne tjenestetilbudet etter første ledd. Dersom det er oppnevnt barnekoordinator, skal koordinatoren sørge for samordning av tjenestetilbudet. Barnevernstjenesten skal samarbeide med offentlige instanser og andre tjenesteyterne slik at barnevernstjenesten og de andre tjenesteyterne kan ivareta sine oppgaver etter lov og forskrift. Med tjenesteyter menes kommunale, fylkeskommunale og statlige tjenesteytere, private tjenesteytere som utfører oppgaver på vegne av slike tjenesteytere, barnehager og skoler. Barnevernstjenesten bør også samarbeide med frivillige organisasjoner som arbeider med barn og unge.

Ifølge veilederen «Samarbeid om tjenester til barn, unge og deres familier» fra Helsedirektoratet er det i de fleste naturlig at barnekoordinator velges blant en av de som yter tjenester til barnet eller ungdommen. Det er et lederansvar å sikre tilstrekkelige rammer for utøvelse av rollen slik at dette ikke kommer på toppen av en fagstilling, men som en integrert del. Noen kommuner velger å opprette egne stillinger med spesialisert kompetanse til rollen som barnekoordinator for å gi et løft til arbeidet med barnekoordinator.²⁹

I forbindelse med barnevernsreformen ble det fra 1. januar 2021 krav om årlig rapportering om barnevernet til kommunestyret. Barnevernsloven § 15-3 femte ledd lyder: «Kommunestyret selv skal minst én gang i året få en redegjørelse om tilstanden i barnevernstjenesten». Slik revisjonen forstår det skal denne redegjørelsen skriftliggjøres i en tilstandsrapport.³⁰ En tilstandsrapport er viktig fordi tilsyn har vist at det i enkelte kommuner er en utfordring at barnevernets arbeid er lite kjent blant lokale beslutningstakere. En god tilstandsrapport gir både politikere, kommuneansatte og befolkningen innsikt i hvordan barnevernet jobber, og hvilke problemstillinger tjenesten møter. Videre kan tilstandsrapporten legge grunnlaget for dialog om prioriteringer og forventninger. Rapporten vil også bidra til mer åpenhet og innsikt i barnevernets arbeid. Et av de viktigste formålene med tilstandsrapporteringen er at den skal bidra til økt bevissthet i kommunene om hva som er godt barnevern. Det er ikke kun selve rapporten som er viktig inn i dette, men også prosessen med å utarbeide den, samt behandlingen og diskusjonen av innholdet i den i etterkant.

Hjelpetiltak i hjemmet

De fleste som får hjelp av barnevernet, mottar hjelpetiltak i hjemmet. Hva slags tiltak som kan passe best, varierer ut fra barnets og familienes behov. Hjelpetiltak kan settes inn for kortere og lengre perioder, alt etter hva som er hensiktsmessig for den enkelte familie.³¹

²⁷ Bufdir har et eksempel fra Lørenskog kommune på hvordan en plan på forebygging kan utarbeides: [Forebyggende plan for omsorgssvikt og adferdsvansker - Lørenskog kommune \(lorenskog.kommune.no\)](https://lorenskog.kommune.no)

²⁸ [Kommunens ansvar for å forebygge omsorgssvikt og atferdsvansker | Bufdir.](#)

²⁹ [Samarbeid om tjenester til barn, unge og deres familier - Helsedirektoratet](#)

³⁰ [Tilstandsrapportering for kommunale barnevernstjenester | Bufdir](#)

³¹ [Slik kan barnevernet hjelpe familien | Bufdir](#)

Ifølge Bufdirs kommunemonitor for barnevern har Fredrikstad siden 2021 hatt en liten nedgang i hjelpetiltak i hjemmet for barn mellom 0-17 år.³² Fredrikstad ligger på 70,5 % mens fylke ligger på 73,5 %. Norge samlet sett ligger på 70,9 %. En høy andel hjelpetiltak i hjemmet kan være tegn på at kommunene er gode til å sette inn riktig tiltak på riktig tidspunkt. Samtidig kan det også være et uttrykk for at kommunen holder igjen på flyttinger ut av hjemmet fordi det ofte er mer kostbart.

Ifølge rundskrivet «Retningslinjer om hjelpetiltak, jf. barnevernloven § 4-4» fra regjeringen (2016) skal barnevernstjenesten sette i verk hjelpetiltak for barnet og familien når barnet på grunn av forholdene i hjemmet eller av andre grunner har særlig behov for hjelp.³³ At det er svakheter eller mangler ved forholdene i hjemmet er ikke i seg selv tilstrekkelig til å iverksette tiltak etter barnevernloven § 4-4. (2016) Grunnvilkåret for å sette inn tiltak er at barnet har et særlig behov for hjelp. Barnets behov må vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle. Kravet om at barnet må ha et særlig behov for hjelp innebærer at hjelpebehovet er større enn det som er vanlig for de fleste andre barn. Årsaken til barnets særlige behov for hjelp kan være forholdene i hjemmet, for eksempel foreldrenes omsorgsevne, sosiale problemer, økonomi eller boforhold. Andre grunner enn forholdene i hjemmet kan være forhold knyttet til barnet selv, som atferdsvansker eller sosial mistilpasning.

Videre i rundskrivet blir det beskrevet at eksemplene på ulike typer hjelpetiltak er fjernet i lovteksten for å tydeliggjøre formålet med hjelpetiltak og bidra til økt bevissthet ved valg av tiltak. Det er vanlig i forskningen å skille mellom *kompenserende* og *strukturerende* hjelpetiltak. *Kompenserende* hjelpetiltak er tiltak som kompenserer og avhjelper familiens eller barnets omsorgssituasjon, for eksempel ulike typer råd og veiledning, støttekontakt for barnet, besøks- og avlastningshjem og økonomisk støtte. *Strukturerende* hjelpetiltak er tiltak som skal skape varige endringer i familien, ved å øke foreldreferdigheter, utvikle samspillet mellom foreldre og barnet og bidra til å aktivere nettverk rundt barnet. Når det gjelder strukturerende hjelpetiltak er det vanlig å skille mellom hjelpetiltak som retter seg mot barn og unge med atferdsvansker, og mer universelle hjelpetiltak som er rettet mot bredere målgrupper. Felles for de universelle programmene er at de bygger på kunnskap om nyere forskning om spedbarnets utvikling, utviklingsstøttende samhandling og kommunikasjon mellom barnet og nærmeste foresatte.

Eksempler på kompenserende hjelpetiltak er råd og veiledning, støttekontakt og tilsyn, besøks- og avlastningshjem og hjemkonsulent.

Eksempler på strukturerende hjelpetiltak er Parent Management Training Oregon (PMTO), Tidlig innsats for barn i risiko - (TIBIR), Multisystemisk terapi – MST, Aggression Replacement Training – ART, Funktionell familierterapi (FFT), Positiv atferd, støttende læringsmiljø og samhandling (PALS) og De utrolige årene – DUÅ (Webster Stratton).

Eksempler på strukturerende universelle hjelpetiltak er Circle of security (COS), Marte Meo, Sentre for foreldre og barn, Familieråd, International Child Development Program (ICDP), Trygg Base og Nurse-Family Partnership (NFP).

Ingen av disse opplistingene av eksempler er uttømmende. Det kan benyttes hjelpetiltak som ikke er nevnt her. Barnevernet står fritt til å velge hjelpetiltak ut fra barnets og familiens individuelle behov. Hjelpetiltak kan også benyttes hver for seg eller i kombinasjon med andre hjelpetiltak. Det viktige ifølge rundskrivet fra regjeringen er at barnevernstjenesten bør utvise fleksibilitet og kreativitet ved valg av hjelpetiltak.

³² [Statistikk og analyse | Bufdir](#)

³³ [Retningslinjer om hjelpetiltak, jf. barnevernloven § 4-4 - regjeringen.no](#)

Tiltaksplaner

Ifølge veilederen «Tiltaksplaner og omsorgsplaner i barnevernstjenesten» fra Barne- og likestillingsdepartementet (2006) opererer barnevernet med to forskjellige planer: tiltaksplaner og omsorgsplaner. En omsorgsplan blir brukt når det blir snakk om omsorgsovertakelse. En tiltaksplan har som oftest et kortere tidsperspektiv enn omsorgsplaner og skal jevnlig evalueres. En tiltaksplan skal tydeliggjøre hva som er barnets særlige behov og hvordan disse skal imøtekommes.³⁴

I henhold til barnevernslovens § 8 skal barnevernstjenesten følge med på hvordan det går med barnet og foreldrene etter at et vedtak om hjelpetiltak er iverksatt. Barnevernstjenesten skal systematisk og regelmessig vurdere om hjelpen fungerer etter hensikten, om det er behov for nye tiltak, eller om det er grunnlag for omsorgsovertakelse. Barnevernstjenesten skal også følge opp foreldrene etter at akuttvedtak er iverksatt. Barnevernstjenesten skal følge med på foreldrenes situasjon og utvikling, og den skal kort tid etter at et akuttvedtak er truffet, kontakte foreldrene og gi dem tilbud om veiledning og oppfølging. Dersom foreldrene ønsker det, skal barnevernstjenesten som en del av oppfølgingen formidle kontakt med øvrige hjelpeinstanser. Når barnevernstjenesten treffer vedtak om hjelpetiltak, skal den utarbeide en plan for tiltakene og for oppfølgingen av barn og foreldre. Planen skal beskrive hva som er målet med hjelpetiltakene, hva de skal inneholde, og hvor lenge de er ment å vare. Planen skal endres dersom barnets behov tilsier det.

I «Tiltaksplaner og omsorgsplaner i barnevernstjenesten» blir det beskrevet at det skal fremheves tre hovedintensjoner bak barnevernslovens bestemmelse om at det skal utarbeides tiltaksplaner i alle saker hvor det iverksettes tiltak.³⁵ Intensjonene er ikke klart avgrenset fra hverandre, og er understøttende heller enn konkurrerende.

Den ene intensjonen er å styrke den faglige kvaliteten i arbeidet. Den faglige kvaliteten ved barnevernets tiltaksarbeid kan bli styrket på flere måter gjennom en aktiv bruk av tiltaksplaner. For det første vil arbeidet med å utarbeide en tiltaksplan øke bevisstheten om og synliggjøringen av at det må være en sammenheng mellom de behov som skal imøtekommes og de tiltak som settes i verk. Målet er at tiltakene skal være «behovsstyrt» heller enn «tilbudsstyrt». Det er altså barnets og ungdommens behov som skal stå sentralt, ikke hvilke tiltak som er lett tilgjengelige og vanlige.

Den andre intensjonen er å understøtte dialog og myndiggjøring. Utarbeiding og oppfølging av tiltak og tiltaksplaner er et samarbeidsprosjekt. Både ungdommen, barnet og foreldre skal medvirke. Så langt som mulig skal de finne sine egne formuleringer igjen i mål og prioriteringer i tiltaksplanen.

Den tredje intensjonen er å sikre god forvaltning og rettsikkerhet. Tiltaksplanen bidrar til planlegging av virksomheten ved at de gir viktig informasjon om saksmengde og sakstyper og synliggjør hvilke oppgaver som inngår i oppfølging og evaluering av tiltakene. Slik informasjon gir et viktig grunnlag både for videre utvikling av barnevernstjenesten, for tjenestens internkontroll og for tilsynsmyndighetene.

³⁴ Barne- og likestillingsdepartementet, «Tiltaksplaner og omsorgsplaner i barnevernstjenesten – en veileder», 2006.

³⁵ Barne- og likestillingsdepartementet, «Tiltaksplaner og omsorgsplaner i barnevernstjenesten – en veileder», 2006, s. 11.

ØSTRE VIKEN KOMMUNEREVISJON IKS
Pål Brekke
Råkollveien 103
1664 ROLVSØY

Deres referanse

Vår referanse
2024/9033-12 (PALKLA)

Dato
07.11.2024

Oversendelse av forvaltningsrevisjonsrapport "Barnevernsreformen" til uttalelse

Vi viser til oversendelse av forvaltningsrevisjonsrapport og har følgende kommentarer:

Fredrikstad kommune har mottatt forvaltningsrapporten med problemstillingen: "Er kommunens arbeid med forebygging i tråd med endringer som følger av barnevernsreformen?" Kommunen vurderer at rapportens innhold er gjenkjennbart og støtter de påpekte forbedringspunktene. Rapporten tas til etterretning og vil benyttes aktivt i barneverntjenestens videre utviklingsarbeid.

Fredrikstad kommune er fornøyd med at revisjonen anerkjenner kommunens innsats og bekrefter at arbeidet vårt er i tråd med intensjonene i barnevernsreformen.

Revisjonens anbefalinger og våre forslag til tiltak

1. Formalisere samarbeidet mellom barnevernet og NAV.

- Barneverntjenesten har en samarbeidsavtale med NAV, inngått 18.05.2022, som revideres årlig. Avtalen vil bli evaluert for å identifisere mulige forbedringsområder i praktisk samarbeid. Målet er å forsterke samordningen rundt familier som mottar støtte fra begge tjenester.
- Ansvarlig: Barnevernleder / avdelingsledere

2. Systematisere samarbeidet med frivillige organisasjoner

- Barneverntjenesten vil se nærmere på mulighetene for å formalisere samarbeidet med frivillige organisasjoner. Vi vil utarbeide en oversikt over tilgjengelige tilbud som kan støtte barn og familier, slik at saksbehandlere enkelt kan henvise videre til relevante frivillige tjenester.
- Ansvarlig: Barnevernleder / kvalitetsutvikler

3. Formalisere samarbeidet mellom saksbehandlerne og tiltaksteamet.

Kvalitet og styring

Postadresse: Postboks 1405, 1602 FREDRIKSTAD
Webadresse: www.fredrikstad.kommune.no
Org.nr: 940 039 541 Bank: 5122 05 77000

Besøksadresse: Nygaardsgt. 16, 1606 Fredrikstad
E-postadresse: postmottak@fredrikstad.kommune.no
Telefon: 69 30 60 00

- Tiltaksteamet er styrket som del av Oppvekstreformen og har flyttet sammen med mottak i ny avdeling, noe som gir en unik mulighet til å forbedre samarbeidsrutinene. Dette samlokaliserte arbeidet vil føre til tettere dialog og bedre koordinering av hjelpetiltak.
- Ansvarlig: Avdelingsledere / fagkoordinatorer

4. Igangsette tiltak for å sikre at det er sammenheng mellom målene og hjelpetiltakene i tiltaksplanene, at tidsfrister og evalueringer holdes og at barnets stemme blir beskrevet i større grad i både tiltaksplanene og evalueringene.

- Barneverntjenesten deltar i Tjenestestøtteprogrammet fra R-BUP og Statsforvalteren, med fokus på å få frem barnets stemme i alle prosesser. Med utgangspunkt i Kunnskapsmodellen BBIC (Barnets Behov i Centrum), er det laget en utviklingsplan som har hovedmålet: "Barneverntjenesten har kvalitet i alle vurderinger og beslutninger."
- Vi har også økt bruken av familieråd som et verktøy for å inkludere barnets nettverk i beslutningsprosesser. Familieråd bidrar til at barnet og familien selv kan foreslå løsninger og plasseringer i barnets slekt eller nettverk, noe som er viktig for barnets tilknytning og trygghet. Familieråd støtter også målsettingene om å dokumentere barnets stemme og sikre en mer målrettet oppfølging.
- Ansvarlig: Lederteamet og alle ansatte

Vi er tilfreds med barneverntjenestens pågående utviklingsarbeid og ser at dette vil bidra til økt faglig kvalitet og styrke dokumentasjon av barnets medvirkning. Dette vil ikke bare heve den faglige kvaliteten i arbeidet, men også gjøre dokumentasjonen mer i tråd med revisjonens anbefalinger.

Vi takker revisjonen for godt samarbeid gjennom revisjonsperioden.

Med hilsen

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Pål Henning Klavenes
virksomhetsleder